

Stichting Pensioenfonds
Mercurius Amsterdam

Financieel verslag 2011

Inhoudsopgave van het financieel verslag

Toelichting	Bladzijde	Toelichting	Bladzijde
Meerjarenoverzicht van kerncijfers en kengetallen	3	2.13 Voorziening voor risico werkgever (RVU-57)	28
Verslag van het bestuur	5	2.14 Overige schulden en overlopende passiva	28
1. Algemene informatie	5	3 Grondslagen voor bepaling van het resultaat	28
2. Financiële informatie	7	3.1 Algemeen	28
3. Risico- en beheersingsbeleid	8	3.2 Premiebijdragen voor risico pensioenfonds	28
4. Informatie over de verwachte gang van zaken	8	3.3 Premiebijdragen voor risico werkgever (RVU-57)	28
5. Bestuursaangelegenheden	9	3.4 Beleggingsresultaat voor risico pensioenfonds	28
6. Pensioenregelingen	10	3.5 Beleggingsresultaat voor risico werkgever (RVU-57)	29
7. Beleggingen	13	3.6 Pensioenuitkeringen	29
8. Actuariële analyse	14	3.7 Pensioenuitvoeringskosten	29
9. Rapportage over Pension Fund Governance	15	3.8 Mutatie voorziening pensioenverplichtingen voor risico pensioenfonds	29
1. Algemeen	15	3.9 Mutatie voorziening voor risico werkgever (RVU-57)	29
2. Intern toezicht	15	3.10 Mutatie herverzekeringsdeel technische voorzieningen	29
3. Compliance officer	15	3.11 Saldo overdrachten van rechten	30
4. Verantwoordingsorgaan	16	3.12 Overige baten en lasten	30
Jaarrekening	20	4 Beleggingen voor risico pensioenfonds	30
Balans per 31 december 2011	21	5 Beleggingen voor risico werkgever (RVU-57)	32
Staat van baten en lasten over 2011	23	6 Herverzekeringsdeel technische voorzieningen	33
Kasstroomoverzicht over 2011	24	7 Vorderingen en overlopende activa	33
Toelichting op de balans en staat van baten en lasten	25	8 Overige activa	34
1 Algemene toelichting	25	9 Stichtingskapitaal en reserves	34
1.1 Activiteiten	25	10 Technische voorzieningen	36
1.2 Toelichting op het kasstroomoverzicht	25	11 Voorziening voor risico werkgever (RVU-57)	37
1.3 Continuïteit	25	12 Overige schulden en overlopende passiva	37
2 Grondslagen voor waardering van activa en passiva	25	13 Risicoparagraaf	38
2.1 Algemeen	25	Beleid en risicobeheer	38
2.2 Vergelijking met voorgaand jaar	25	1. Marktrisico	38
2.3 Schattingen en veronderstellingen	25	1.1 Renterisico	38
2.4 Opname van actief, verplichting, bate of last	25	1.2 Valutarisico	39
2.5 Vreemde valuta	26	1.3 Prijsrisico	39
2.6 Beleggingen voor risico pensioenfonds	26	2. Kredietrisico	40
2.7 Beleggingen voor risico werkgever (RVU-57)	26	3. Liquiditeitsrisico	41
2.8 Herverzekeringsdeel technische voorzieningen	26	4. Verzekeringstechnische risico's (actuariële risico's)	41
2.9 Vorderingen en overlopende activa	27	5. Indexatierisico	42
2.10 Liquide middelen	27	6. Concentratierisico	42
2.11 Stichtingskapitaal en reserves	27		
2.12 Technische voorzieningen	27		

Toelichting	Bladzijde	Toelichting	Bladzijde
Overige niet-financiële risico's	43	Overige gegevens	50
7. Operationeel risico	43	Statutaire regeling omtrent de bestemming van het saldo van baten en lasten	50
8. Systeemrisico	43		
9. Specifieke financiële instrumenten (derivaten)	43	Actuariële verklaring	51
14 Niet in de balans opgenomen activa en verplichtingen	43	Accountantsverklaring	52
15 Verbonden partijen	44		
16 Premiebijdragen voor risico pensioenfonds	44		
17 Premiebijdragen voor risico werkgever (RVU-57)	45		
18 Beleggingsresultaat voor risico pensioenfonds	45		
19 Beleggingsresultaat voor risico werkgever (RVU-57)	45		
20 Overige baten	45		
21 Pensioenuitkeringen	46		
22 Pensioenuitvoeringskosten	46		
23 Mutatie voorziening pensioenverplichtingen voor risico pensioenfonds	47		
24 Onttrekkingen voor RVU-57-uitkeringen	48		
25 Saldo overdrachten van rechten	48		
26 Overige lasten	49		
27 Aantal personeelsleden	49		
28 Bezoldiging bestuurders	49		

Meerjarenoverzicht van kerncijfers en kengetallen

Bedragen x € 1.000	2011	2010	2009	2008	2007
Aantal werkgevers	5	5	5	5	6
Aantal verzekerden					
Actieve deelnemers	760	763	765	774	788
Arbeidsongeschikten	14	12	13	13	14
Gewezen deelnemers ('slapers')	794	758	707	651	621
Pensioentrekkenden	196	180	167	153	129
Pensioenen					
Kostendeekkende premie	12.233	10.369	11.404	9.621	8.910
Feitelijke premie	13.468	11.405	16.521	11.530	9.411
Uitvoeringskosten	695	716	761	752	897
Uitkeringen (Pensioen en RVU-57)	6.082	5.932	5.860	5.680	4.720
Toeslagverlening					
-actieve deelnemers AFM	0.91%	0.35%	2%	3,28%	2.06%
-actieve deelnemers Euronext	0%	0%	1%	3%	1.5%
-inactieve deelnemers	0%	0%	0%	0%	1%
Vermogen en solvabiliteit					
Aanwezig vermogen	231.553	225.662	198.394	157.165	193.079
Minimaal vereist vermogen (PW art. 131), betreffende fonds	284.942	237.278	200.742	197.892	147.130
Vereist vermogen (PW art. 132)	342.862	288.433	239.702	241.092	181.547
Pensioenverplichtingen	273.195	227.496	192.466	189.916	140.124
Dekkingsgraad	84,8%	99,2%	103,1%	82,8%	137,8%
Gemiddelde duration	21,4	20,5	18,9	19,8	17,0
Rentetermijnstructuur (RTS)	2,7%	3,4%	3,8%	3,5%	4,8%
Beleggingen					
Balanswaarde (Fonds en RVU-57)	238.545	233.392	207.140	164.516	205.837
Beleggingsopbrengsten (Fonds en RVU-57)	-/ 1.122	20.227	30.564	-/ 40.707	6.008

Bedragen x € 1.000	2011	2010	2009	2008	2007
Beleggingsportefeuille					
Vastgoedbeleggingen	4.448	3.500	3.600	1.587	3.284
Aandelen	108.586	107.346	62.602	44.063	67.759
Vastrentende waarden	91.531	86.251	114.694	106.197	116.392
Overige beleggingen	2.986	3.033	2.495	1.506	3.265
Beleggingen voor risico werkgever (RVU57)					
Aandelen	---	---	---	989	2.302
Vastrentende waarden	6.443	7.623	8.680	8.466	8.141
Beleggingsrendementen					
Totale portefeuille	-/- 0,67%	9,60%	15,65%	-/- 23,05%	2,82%
Benchmark rendement portefeuille	-/- 2,58%	3,71%	16,91%	-/- 17,17%	3,06%
Gemiddeld rendement					
Afgelopen 5 jaar	0,76%	2,33%	2,63%	1,04%	4,70%
Afgelopen 10 jaar	3,20%	3,15%	3,31%	2,26%	3,95%

Verslag van het bestuur

1. Algemene informatie

- **Juridische structuur**

Stichting Pensioenfonds Mercurius Amsterdam ('pensioenfonds'), statutair gevestigd in Amsterdam is opgericht op 22-04-1936. De stichting is ingeschreven bij de Kamer van Koophandel onder nummer 41.19.97.34. De statuten zijn laatstelijk gewijzigd op 18 augustus 2010.

Het pensioenfonds is een ondernemingspensioenfonds en als zodanig de pensioenuitvoerder voor de volgende rechtspersonen:

- Autoriteit Financiële Markten (gedragstoezicht op financiële markten)
- Euronext Amsterdam (aandelen-/obligaties- en optiebeurs)
- Euroclear Nederland/Necigef (bewaarneming en afwikkeling effectentransacties)
- LCH Clearnet Amsterdam (administratieve afwikkeling beustransacties)
- Dutch Securities Institute (registratie beleggingsdeskundigen).

Op basis van een eindloonregeling c.q. een geïndexeerde middelloonregeling (samen: 'de pensioenregelingen') bouwen de werknemers een financiële aanspraak op ten behoeve van de gevolgen van pensionering en overlijden.

Het pensioenfonds draagt de verantwoordelijkheid voor een goede uitvoering van de pensioenregelingen voor (gewezen) deelnemers en pensioengerechtigden in overeenstemming met de bestaande wet- en regelgeving. De inhoud van de pensioenregelingen is het resultaat van het arbeidsvoorwaardenoverleg tussen de werkgevers en de werknemers.

Het pensioenfonds heeft een paritair samengesteld bestuur dat zich terzijde laat staan door een externe actuaaris, een externe accountant, enkele commissies en een verantwoordingsorgaan. Het pensioenfonds heeft geen personeel in dienst; de werkzaamheden (pensioenadministratie, -uitbetaling, vermogensbeheer, communicatie, etc.) worden in eigen beheer uitgevoerd. Werkzaamheden ten behoeve van het pensioenfonds worden door het pensioenfonds betaald, de pensioenuitvoerders zijn door de werkgevers bij het pensioenfonds gedetacheerd.

Klachten en geschillen

Er is een klachten- en geschillenregeling waarvan deelnemers gebruik kunnen maken in geval van klachten of geschillen.

Vermogensbeheer

Het pensioenvermogen wordt zelfstandig beheerd namens het bestuur door de Beleggingscommissie van het pensioenfonds. De Beleggingscommissie bestaat uit leden van het bestuur van het pensioenfonds. De commissie wordt ondersteund door een externe adviseur (Insinger De Beaufort).

De verantwoordelijkheid van de Beleggingscommissie is het bestuur te adviseren over beleggingsaangelegenheden in brede zin. Dit betreft zowel advies over het algemene beleggingsbeleid als over meer specifieke zaken, waaronder het gebruik van derivaten en de afweging tussen actief en passief beleggen.

De Beleggingscommissie voert het door het bestuur geformuleerde beleggingsbeleid uit.

De beleggingscommissie heeft de volgende taken:

- het opstellen van het beleggingsplan
- het voeren van een beleggingsbeleid ten opzichte van de strategische benchmark. De strategische benchmark vertaalt de beleidsuitgangspunten naar concrete beleggingsdoelstellingen en vergelijkingsmaatstaven voor het rendement.

Adviseurs

Het pensioenfonds wordt voor actuaariaat en risicobeheersing op lange termijn ondersteund door de externe adviserende actuaaris en een ALM¹-adviseur, en voor vermogensbeheer door Insinger de Beaufort en een zelfstandig gevestigd adviseur.

- **Samenstelling van het bestuur**

Het bestuur is samengesteld uit vier werkgeversvertegenwoordigers, drie werknemersvertegenwoordigers en één pensioengerechtigdenvertegenwoordiger.

¹ Asset & Liability Management

Benoemd namens de werkgever:

Naam	Functie in bestuur	Bestuurslid vanaf	Bestuurslid tot	Hoofdfunctie
Jhr. R.J.M. de Beaufort	Voorzitter	1986	7 maart 2012	Geen
Drs. S. Baars	Lid	2010	2017	Directeur Montae
F.H. Lemberger	Lid	2001	21 april 2011	Directeur Stroeve & Lemberger
Mr. B.J. Holsboer	Lid	2008	2017	Director Euronext Amsterdam
D.J. Vis	Lid	22 november 2011	2017	Algemeen Directeur DSI (tot 1 mei 2012)

Benoemd namens de werknemers:

Naam	Functie in bestuur	Bestuurslid vanaf	Bestuurslid tot	Hoofdfunctie
Mw. drs. R.G. van de Lagemaat	Lid	2010	2014	Medewerker Euroclear
Mr. G.P. Overdevest	Plv. voorzitter	2003	27 maart 2012	Directeur pensioenfonds ATOS Origin
Mw. J.S. Kroon	Lid	2007	1 augustus 2011	Medewerker Euronext Amsterdam
Vacature			2017	Medewerker Euronext Amsterdam

Benoemd namens de pensioengerechtigden:

Naam	Functie in bestuur	Bestuurslid vanaf	Bestuurslid tot	Hoofdfunctie
Drs. W.F. Golta	Secretaris	2000	2014	Geen

De bestuursleden zijn voor een periode van 5 jaar benoemd op voordracht van de werkgevers en de werknemers, ieder voor wat betreft hun eigen vertegenwoordigers. De pensioengerechtigde is benoemd op voordracht van de pensioengerechtigden.

- **Bestuur en dagelijkse leiding**

Het bestuur heeft uitsluitend bevoegdheden conform de statuten en reglementen van het pensioenfonds, en in overeenstemming met de vastlegging in de Actuariële en Bedrijfstechnische Nota ('ABTN').

Het bestuur vertegenwoordigt het pensioenfonds en draagt de (eind)verantwoordelijkheid voor de uitvoering van de pensioenregelingen en het daartoe behorende pensioen- en begeleidingsbeleid.

Het dagelijks bestuur van het pensioenfonds wordt gevormd door de voorzitter en de secretaris.

- **Statutaire doelstellingen**

De rechten en plichten van de bij het pensioenfonds aangesloten instellingen (werkgevers) staan beschreven in de statuten en de pensioenreglementen ('reglementen') van het pensioenfonds, alsmede in de uitvoeringsovereenkomst. Het pensioenfonds heeft tot doel het, binnen de grenzen van zijn middelen, verlenen of doen verlenen van pensioenen, uitkeringen en/of andere tegemoetkomingen aan (gewezen) deelnemers, gepensioneerden en hun nagelaten betrekkingen, die daarvoor in aanmerking komen krachtens de bepalingen van de statuten en reglementen.

2. Financiële informatie

Hierna volgt een samenvatting van en toelichting op de financiële positie van het pensioenfonds en de ontwikkeling daarin gedurende het verslagjaar.

- **Beleggingen:**

Na een zeker herstel van de wereldeconomie als geheel in 2010 volgde in 2011 een jaar van grote onzekerheid en volatiliteit. Tevens een jaar van tegenvallende groei. De kredietcrisis was inmiddels langzaam maar zeker overgegaan in een landencrisis, met name binnen de EU. Deze problemen gingen ook aan het pensioenfonds niet voorbij, met name was dit merkbaar in het behaalde rendement en in de hoogte van de dekkingsgraad.

De waarde van het fondsvermogen steeg: ultimo 2011 was het vermogen ruim 2% gestegen ten opzichte van de waarde per ultimo 2010.

Het totaal rendement van het fonds daalde van 9,60% over 2010 naar -/ 0,60% over 2011. De daling gold zowel het rendement op de zakelijke waarden als op de vastrentende waarden.

- **Pensioenen:**

Het aantal (actieve) deelnemers is afgenomen van 775 in 2010 tot 774 in 2011. Het aantal pensioengerechtigden (gepensioneerden, partners en wezen) steeg van 180 in 2010 naar 196 in 2011. Bij het aantal premievrije polissen ("slapers") zette de stijgende trend van de afgelopen jaren door: 794 in 2011 tegen 758 in 2010.

Het resultaat was, dat het totaal aantal belanghebbenden conform de trend van de laatste jaren steeg: van 1.713 in 2010 naar 1.764 in 2011.

In 2011 is DSI overgegaan van een eindloon- naar een middelloonregeling; in verband hiermee werd voor de deelnemers van DSI een nieuw pensioenreglement opgesteld.

- **Financiële positie van het pensioenfonds:**

De dekkingsgraad (de verhouding tussen vermogen en verplichtingen) van het pensioenfonds was per ultimo 2011 gedaald naar 84,8% (2010: 99,2%). Deze daling is grotendeels te verklaren door de gedaalde rekenrente waarmee het pensioenfonds zijn verplichtingen moet berekenen.

In 2009 heeft het fonds een korte-termijnherstelplan bij DNB ingediend, aangezien het fonds per ultimo 2008 in onderdekking was. Het herstelplan kent als startdatum 1 januari 2009 en als einddatum 31 december 2013. Het plan wordt jaarlijks per 31 december geëvalueerd.

Volgens het herstelplan diende de dekkingsgraad per ultimo 2011 98,7% te bedragen, waaraan dus niet is voldaan.

Dit betekende dat het fonds aanvullende maatregelen moest formuleren en aan DNB moest voorleggen. Het bestuur heeft hiertoe overleg gevoerd met de werkgevers. Het resultaat was, dat sommige werkgevers een bijstorttoezegging deden en anderen niet en één deels. Voorzover een werkgever geen bijstorttoezegging deed, moest het fonds een korting van rechten voornemen. De realisatie van de voorgenomen maatregelen hangt af van de financiële positie van het fonds per 31 december 2012 en de toestemming van DNB.

De ontwikkeling van de dekkingsgraad per jaareinde is als volgt:

	2011	2010	2009
	%	%	%
Dekkingsgraad per jaareinde	84,8	99,2	103,1

De toeslagverlening binnen het pensioenfonds is afhankelijk van de financiële situatie van het pensioenfonds. De toeslagverlening is voorwaardelijk en het besluit tot toeslagverlening wordt jaarlijks door het bestuur genomen. De dekkingsgraad bedraagt 84,8% per jaareinde 2011, het bestuur heeft besloten geen toeslag toe te kennen per 1 januari 2012. Hiermee werd niet de prijsinflatie (2,6%) vergoed, hetgeen op zich wel de ambitie van het pensioenfonds is. Voor het toekennen van een toeslag aan uitkeringsgerechtigden wordt geen premie betaald en geen bestemmingsreserve gevormd.

3. Risico- en beheersingsbeleid

Het bestuur heeft zijn beleid verwoord in de ABTN.

Hierna volgt een overzicht van de voornaamste risico's die door het bestuur zijn onderkend.

1. *Beleggingsrisico's*

De belangrijkste beleggingsrisico's zijn het markt- en kredietrisico.

Het markt- en kredietrisico op zijn beurt bestaat uit: rente-, valuta- en prijsrisico.

De beleggingsdoelstellingen bepalen de strategie die het pensioenfonds volgt ten aanzien van het markt- en kredietrisico. In de dagelijkse praktijk ziet de beleggingscommissie toe op het markt- en kredietrisico conform de binnen het pensioenfonds aanwezige beleggingsbeleid en de beleggingsrichtlijnen. De overall marktposities worden periodiek gerapporteerd aan het bestuur.

Kredietrisico is het risico van financiële verliezen als gevolg van faillissement of betalingsproblemen van tegenpartijen waarop het pensioenfonds (potentiële) vorderingen heeft. Hierbij kan onder meer worden gedacht aan partijen die obligatieleningen uitgeven en banken waar deposito's worden geplaatst. Beheersing vindt primair plaats door veel in staatsleningen te beleggen en sterke diversificatie van de beleggingen.

2. *Verzekeringstechnische risico's*

De belangrijkste verzekeringstechnische risico's zijn het langlevens-, overlijdens- en arbeidsongeschiktheidsrisico.

In overleg met de actuaire worden deze risico's beoordeeld en zonodig worden de technische voorzieningen verhoogd.

Het overlijdensrisico is voor het niet kapitaalgedekte deel verzekerd. Voor het arbeidsongeschiktheidsrisico is een voorziening getroffen, waarvoor premie in rekening wordt gebracht.

3. *Niet-financiële risico's*

De belangrijkste niet-financiële risico's zijn het operationeel risico en het systeemrisico.

Operationeel risico is het risico van onjuiste afwikkeling van transacties, fouten in de verwerking van de gegevens, het verloren gaan van informatie, fraude e.d. Dergelijke risico's worden door het pensioenfonds beheerd door het stellen van hoge kwaliteitseisen aan de organisaties die bij de uitvoering betrokken zijn op gebieden als interne organisatie, procedures, processen, controles en kwaliteit geautomatiseerde systemen. Systeemrisico betreft het risico dat het mondiale financiële systeem (de internationale markten) niet langer naar behoren functioneert, waardoor beleggingen van het fonds niet langer verhandelbaar zijn en zelfs, al dan niet tijdelijk, hun waarde kunnen verliezen. Net als voor andere marktpartijen is dit risico voor het pensioenfonds niet beheersbaar.

Het bestuur heeft een risicomatrix opgesteld en er zijn aandachtsgebieden toegewezen aan bestuursleden.

Een uiteenzetting van het gevoerde risicobeleid in het afgelopen jaar wordt gegeven in de Risicoparagraaf bij de jaarrekening.

4. Informatie over de gang van zaken in 2011

Sinds januari 2011 was de dekkingsgraad weer boven de 100% gekomen en konden er weer waardeoverdrachten worden uitgevoerd. Later in het jaar zakte de dekkingsgraad onder de 100% en mocht het fonds niet meer meewerken aan waardeoverdrachten (zowel inkomend als uitgaand).

Op 6 januari 2011 is het Pensioenregister operationeel geworden. Dit houdt in, dat iedereen met een DigiD zijn pensioengegevens kan opzoeken op www.mijnpensioenoverzicht.nl. In de loop van 2010 heeft het pensioenfonds de aansluiting op het Pensioenregister gerealiseerd. De eerste dagen was het heel druk en de website raakte geregeld overbelast. Dit werd mede veroorzaakt door de reclamecampagne van het Pensioenregister. Er zijn een paar klachten binnengekomen bij het pensioenbureau; deze zijn opgelost door de provider.

Eind 2011 heeft binnen het bestuur een discussie plaatsgevonden over maatregelen die genomen zouden kunnen worden, als de norm van het herstelplan per jaarultimo niet gehaald zou worden. Uiteindelijk sprak het bestuur zijn voorkeur uit voor bijstorting door de werkgevers. Voorzover niet gestort zal worden, zullen de pensioenen van de (gewezen) deelnemers en pensioengerechtigden gekort moeten worden.

Nadat het bestuur uit oogpunt van kostenefficiëntie in 2010 via offertetrajecten een adviseur vermogensbeheer had aangesteld en overgestapt was naar een andere broker en custodian, is begin 2011 een offertetraject gestart voor de uitvoering van de pensioenadministratie. Tot dusver wordt de pensioenadministratie uitgevoerd door een eigen pensioenbureau, in samenwerking met actuaireel bureau Mercer. Hoewel het selectieproces enkele goede kandidaten opleverde, werd toch besloten de bestaande situatie niet te veranderen. Immers het overbrengen van de administratie van een pensioenfonds is een ingewikkelde en tijdrovende en kostbare aangelegenheid.

In overleg met de compliance officer, de heer Sietses van Euronext Amsterdam, werd de compliance regeling iets aangepast, o.m. werd de gedragscode van het pensioenfonds van toepassing verklaard op alle bestuursleden van het pensioenfonds. (Tot dusver werd volstaan met de eigen gedragscode van de instelling waarbij bepaalde bestuursleden werkzaam zijn.) In het verslagjaar heeft de compliance officer een compliance monitoring rapport opgesteld ten behoeve van het bestuur.

Aan het einde van het jaar 2010 zegde AFM de uitvoeringsovereenkomst per 1 december 2012 formeel op. De uitvoeringsovereenkomst expireert per 1 december 2012. Omdat AFM zich in eerste instantie richt op een overgang naar het op te richten bedrijfstakpensioenfonds voor de financiële dienstverlening maar dit nieuwe fonds op zijn vroegst op 1 januari 2013 operationeel kan zijn, is met AFM afgesproken dat de huidige uitvoeringsovereenkomst verlengd wordt tot begin 2013. Intussen heeft het pensioenfondsbestuur de voorwaarden geformuleerd, waaronder de ontvlechting van AFM volgens het bestuur uit het pensioenfonds plaats dient te vinden. Ook is gekeken naar de diverse scenario's met betrekking tot het uitreden van AFM en de financiële consequenties ervan. Het bestuur heeft steeds als voorkeur uitgesproken de vijf werkgevers gezamenlijk te laten optrekken inzake een eventuele overgang naar een andere uitvoerder. Met AFM is hierover geregeld overleg gevoerd.

Het bestuur werd periodiek geïnformeerd over de voortgang met betrekking tot de oprichting van het vrijwillig bedrijfstakpensioenfonds.

In het begin van het verslagjaar werd - als onderdeel van het beleggingsbeleid - het hedge beleid van het fonds vastgesteld. Binnen het hedge beleid is tevens een staffel opgenomen ten behoeve van de rente afdekking. Tevens werd het beleggingsjaarplan 2011 vastgesteld.

Tevens werd besloten om gespreid over vier segmenten te gaan beleggen, te weten passieve beleggingen, beleggingsfondsen, mandaten voor vermogensbeheerders en eigen beheer. Hiertoe is door de Beleggingscommissie een transitieplan geschreven, dat door het bestuur is geaccordeerd. De uitvoering van het plan vindt gefaseerd plaats.

Het Handboek Administratieve Organisatie/Interne Controle is geactualiseerd, evenals de Actuariële en Bedrijfstechische Nota (ABTN).

In het verslagjaar heeft het fonds in opdracht van toezichthouder AFM een self assessment verricht. Het resultaat was, dat pensioenfonds Mercurius Amsterdam precies op het gemiddelde van alle fondsen uitkwam; het gaf geen aanleiding tot het treffen van maatregelen.

In 2010 werd door de commissie Transparantie Vermogensbeheer een onderzoek gedaan naar de governance aspecten van het vermogensbeheer van het fonds. Opdrachtgever van het onderzoek was het bestuur. Het onderzoek werd ingegeven door het feit, dat het vermogensbeheer niet is uitbesteed maar wordt verricht door de Beleggingscommissie bestaande uit drie bestuursleden van wie er twee tevens verbonden waren aan een vermogensbeheerbedrijf. Deze verbondenheid vereist een hoge mate van transparantie en verantwoording (aan het bestuur). De commissie heeft alle bij de uitvoering van het vermogensbeheer betrokken partijen (brokers, custodian etc.) geraadpleegd.

Het eindrapport werd begin 2011 gepresenteerd aan het bestuur. De conclusie was, dat er geen sprake was van belangenverstrengeling. Maar ook was de conclusie dat de ooit afgesproken commissietarieven voor de orderuitvoering niet mee geëvalueerd waren met de marktontwikkelingen in de loop der tijd en dat op het gebied van het vragen van rebates niet adequaat genoeg was geopereerd. Ook werd geconcludeerd, dat de totale kosten van het vermogensbeheer afgezet tegen de omvang van het belegd vermogen, zich aan de onderkant van de in de markt gebruikelijke bandbreedte bevonden. De commissie deed op grond van deze conclusie aanbevelingen, die vervolgens zijn geïmplementeerd. Met name betrof het het scheiden van de functie van broker en adviseur en – na een selectieproces- het aanstellen van een broker en custodian tegen scherpe tarieven en het aanstellen van een beleggingsadviseur.

Gebeurtenissen na balansdatum

Eind mei/begin juni 2012 heeft het bestuur van de aangesloten ondernemingen vernomen dat zij de uitvoeringsovereenkomst wensen op te zeggen. AFM heeft in 2011 kenbaar gemaakt uit te kijken naar een andere pensioenuitvoerder. De bestaande uitvoeringsovereenkomsten hebben als contractuele einddatum 1 december 2012. De werkgevers verzoeken de uitvoeringsovereenkomsten nog enige tijd te verlengen na 1 december 2012. Het bestuur van het pensioenfonds en de werkgevers zijn momenteel met elkaar in gesprek om de gevolgen van deze opzeggingen te bespreken.. De Nederlandsche Bank is geïnformeerd over de opzeggingen van de werkgevers, evenals de accountant, certificerend actuaris en het verantwoordingsorgaan. De deelnemers worden nader geïnformeerd met speciaal op dit onderwerp gerichte communicatie.

5. Bestuursaangelegenheden

Per 21 april 2011 is de heer F.H. Lemberger, werkgeversvertegenwoordiger vanuit Euronext, afgetreden. Hij werd per 24 mei 2011 opgevolgd door de heer D.J. Vis als aspirant werkgeversvertegenwoordiger vanuit de zgn. kleine werkgevers Euroclear, DSI en LCHClearnet.

Per 1 augustus 2011 is mevrouw J.S. Kroon, werknemersvertegenwoordiger vanuit Euronext, afgetreden. Zij werd per 7 februari 2012 na verkiezing door de deelnemers opgevolgd door de heer R. Hilhorst.

Aan het einde van het verslagjaar deelde de voorzitter, de heer De Beaufort, mee dat hij na 25 jaar voorzitterschap van het fonds heeft besloten terug te treden, maar aan te blijven totdat er een nieuwe voorzitter is gevonden, door het bestuur benoemd en door DNB is goedgekeurd. De heer De Beaufort is daadwerkelijk afgetreden op 7 maart 2012. Op 27 maart 2012 is eveneens afgetreden de heer Overdevest, tot dan fungerend als plaatsvervangend voorzitter.

Het bestuur heeft in 2011 twaalf keer vergaderd. Een van deze vergaderingen betrof de zgn. jaarvergadering waarbij aanwezig waren de externe accountant, de certificeerder, de actuaire en het Verantwoordingsorgaan. In de jaarvergadering kwamen aan de orde: jaarstaten DNB, Financieel Verslag 2010, Actuarieel Verslag 2010, Verslag Certificeerder, Accountantsverslag en oordeel verantwoordingsorgaan. De Beleggingscommissie heeft in 2011 zes keer vergaderd, waarvan een keer op verzoek met het verantwoordingsorgaan.

In 2011 heeft het bestuur voor het eerst een zelfevaluatie gehouden. Het is de bedoeling dat een dergelijke evaluatie voortaan periodiek (jaarlijks) wordt gehouden. Een van de uitkomsten was, dat aan de verschillende bestuurders diverse aandachtsgebieden werden toebedeeld.

Ook in 2011 werd een evaluatie van het functioneren van de Beleggingscommissie gehouden. De uitkomsten zijn verwerkt in een actieplan.

Tevens is in 2011 een volledig nieuw deskundigheidsplan voor het bestuur opgesteld in verband met het per 1 januari 2011 van kracht worden van de nieuwe beleidsregel deskundigheid van DNB. Het deskundigheidsplan wordt onder meer gebruikt bij de toetsing van nieuwe bestuursleden door DNB.

In de aprilvergadering werd stil gestaan bij het feit, dat het pensioenfonds op dat moment 75 jaar bestond (oprichting 22 april 1936) en dat de heer De Beaufort 25 jaar voorzitter was van het fonds.

Andere onderwerpen die in de vergaderingen van het bestuur aan de orde kwamen, waren onder meer:

- Beleggingsperformance en –beleid,
- Reglementswijzigingen
- Compliance en governance
- Toepassing AG-prognosetafels
- Uitbesteding pensioenadministratie
- Pensioenakkoord
- Evaluatie herstelplan + aanvullende maatregelen
- Communicatie
- Bestuurlijke rapportages
- Toekomst pensioenfonds
- Ontwikkeling dekkingsgraad en vaststellen rentebeleid

Het afgelopen jaar heeft het pensioenfonds geen dwangsommen of boetes opgelegd gekregen. Er zijn door DNB geen aanwijzingen aan het pensioenfonds gegeven, noch is een bewindvoerder aangesteld of is bevoegdheidsuitoefening van organen van het pensioenfonds gebonden aan toestemming van de toezichthouder.

6. Pensioenregelingen

Het pensioenfonds kent een eindloonregeling en een middelloonregeling, dit betekent dat de pensioenuitkering is gebaseerd op het laatst verdiende resp. het gemiddeld verdiende salaris. De toepasselijke reglementen zijn op 1 januari 2006 in werking getreden. Voor Euronext en 2 van haar aangesloten instellingen (Euroclear/Necigef en LCH Clearnet) geldt in 2011 nog een gecombineerde eindloon/middelloonregeling. De derde aangesloten instelling, DSI, is per 1 januari 2011 overgegaan naar een middelloonregeling. Bij de AFM geldt sinds 2006 al een middelloonregeling.

Pensioenreglement Euronext

Dit reglement is van toepassing op alle nieuwe deelnemers en de deelnemers die op het moment van invoering van de regeling per 1 januari 2006 deelnemer waren in de pensioenregeling van het pensioenfonds zoals die luidde op 31 december 2005 en die in of na 1950 zijn geboren. Het reglement kent een basispensioenregeling (eindloon) en een excedentpensioenregeling (middelloon).

Het pensioensalaris is gelijk aan 12 maal het maandsalaris vermeerderd met de dertiende maand en de vakantietoeslag. Voor de basispensioenregeling is dit gemaximeerd op € 101.332,- (2010 € 101.107,-). Binnen de basispensioenregeling worden de volgende pensioenen verzekerd:

- Levenslang ouderdomspensioen ten behoeve van de (gewezen) deelnemer,
- Levenslang partnerpensioen ten behoeve van de partner van de (gewezen) deelnemer,
- Wezenpensioen ten behoeve van de kinderen van de deelnemer,
- Bijzonder partnerpensioen voor de ex-partner van de (gewezen) deelnemer.

De aanvangsleeftijd is 21 jaar en de pensioenleeftijd 65 jaar.

De pensioengrondslag wordt vastgesteld als pensioensalaris minus een franchise; de franchise bedraagt in 2011 € 12.898,- (2010 € 12.673,-) en wordt jaarlijks bijgesteld.

De opbouw van het levenslang ouderdomspensioen is gelijk aan 2% van de laatst vastgestelde pensioengrondslag resp. de ploegendienstgrondslag per deelnemersjaar op basis van ingang van het ouderdomspensioen op de reguliere pensioendatum.

Het jaarlijks partnerpensioen, uit te keren bij overlijden van de (gewezen) deelnemer bedraagt 70% van het jaarlijks ouderdomspensioen. De uitkering van het partnerpensioen wordt verlaagd met 2,5% voor elk vol jaar dat de partner meer dan tien jaar jonger is dan de (gewezen) deelnemer of gepensioneerde. De (gewezen) deelnemer heeft de keuze, geheel of gedeeltelijk afstand te doen van het partnerpensioen ter verhoging van de aanspraak op ouderdomspensioen. Het partnerpensioen wordt verminderd met het bijzonder partnerpensioen.

Het jaarlijks wezenpensioen bedraagt voor ieder daarvoor in aanmerking komend kind van een in actieve dienst overleden deelnemer, 14% van het jaarlijks ouderdomspensioen, met een maximum van 70% van het ouderdomspensioen. Het wezenpensioen wordt beëindigd wanneer de wees de 18 jarige leeftijd bereikt.

Het ouderdomspensioen kan worden vervroegd tot maximaal de 57,5 jarige leeftijd. Vervroeging vindt plaats op basis van actuariële korting.

Iedere deelnemer aan de basispensioenregeling met een pensioensalaris dat in enig jaar hoger is dan het maximale pensioensalaris van de basispensioenregeling is deelnemer aan de excedentpensioenregeling. Binnen de excedentpensioenregeling zijn dezelfde pensioenen verzekerd als binnen de basispensioenregeling.

De excedentgrondslag is gelijk aan het deel van het pensioensalaris dat uitgaat boven het maximale pensioensalaris van de basispensioenregeling. De jaarlijkse aanspraak op ouderdomspensioen is gelijk aan 2.25% van de voor het desbetreffende jaar vastgestelde excedentgrondslag op basis van ingang van het ouderdomspensioen op de reguliere pensioendatum. Het partnerpensioen en het wezenpensioen worden op dezelfde wijze vastgesteld als voor de basispensioenregeling.

De binnen de excedentpensioenregeling opgebouwde aanspraak op ouderdomspensioen kan tijdens het deelnemerschap jaarlijks op 1 januari worden aangepast, waarbij de algemene loonontwikkeling van de werkgever als richtlijn dient. Dit betreft een voorwaardelijke toeslagverlening, waarvoor geen bestemmingsreserve is gevormd. Voor toekomstige toeslagen is geen geld gereserveerd. De werkgever is een koopsom voor de toeslag verschuldigd. De aanpassing vindt plaats wanneer de werkgever de koopsom voor de voorwaardelijke toeslagverlening heeft voldaan.

De kosten voor de pensioenregeling worden gedragen door de werkgever en de werknemer gezamenlijk. De hoogte van de deelnemersbijdrage zal jaarlijks door het bestuur van het pensioenfonds worden vastgesteld in overleg met de werkgever. Een dergelijke vaststelling vormt onderdeel van het reguliere arbeidsvoorwaardenoverleg met de ondernemingsraad.

De deelnemers geboren voor 1 januari 1950 zijn bij de reglementswijziging van 1 januari 2006 deelnemer gebleven in het pensioenreglement 2000.

Voor deelnemers geboren na 31 december 1949, zijn de aanspraken die op 31 december 2005 waren opgebouwd in pensioenreglement 2000 (pensioenleeftijd 62 en een overbruggingspensioen tussen 62 en 65 jaar) premievrij verzekerd bij de stichting.

De pensioenspaarmodule is vanaf 1 januari 2006 gesloten voor deelnemers geboren na 31 december 1949.

Pensioenreglement AFM

Dit reglement is van toepassing voor alle nieuwe deelnemers van de AFM en de deelnemers die op het moment van invoering van de regeling per 1 januari 2006 deelnemer waren in de pensioenregeling van het fonds zoals die luidde op 31 december 2005.

Het pensioensalaris is gelijk aan 12 maal het maandsalaris vermeerderd met de dertiende maand en de vakantietoeslag. Binnen de pensioenregeling worden de volgende pensioenen verzekerd:

- Levenslang ouderdomspensioen ten behoeve van de (gewezen) deelnemer,
- Levenslang partnerpensioen ten behoeve van de partner van de (gewezen) deelnemer,
- Wezenpensioen ten behoeve van de kinderen van de deelnemer,
- Bijzonder partnerpensioen voor de ex-partner van de (gewezen) deelnemer.

De aanvangsleeftijd 21 jaar en de pensioenleeftijd 65 jaar.

De pensioengrondslag wordt vastgesteld als pensioensalaris minus een franchise; de franchise bedraagt in 2011 € 12.898,-- (2010 € 12.673,--) en wordt jaarlijks bijgesteld.

De opbouw van het levenslang ouderdomspensioen is gelijk aan 2,25% van de voor het desbetreffende pensioengrondslag resp. de ploegendienstgrondslag per deelnemersjaar op basis van ingang van het ouderdomspensioen op de reguliere pensioendatum.

Het jaarlijks partnerpensioen, uit te keren bij overlijden van de (gewezen) deelnemer bedraagt 70% van het jaarlijks ouderdomspensioen. De uitkering van het partnerpensioen wordt verlaagd met 2,5% voor elk vol jaar dat de partner meer dan tien jaar jonger is dan de (gewezen) deelnemer of gepensioneerde. De (gewezen) deelnemer heeft de keuze, geheel of gedeeltelijk afstand te doen van het partnerpensioen ter verhoging van de aanspraak op ouderdomspensioen. Het partnerpensioen wordt verminderd met het bijzonder partnerpensioen.

Het jaarlijks wezenpensioen bedraagt voor ieder daarvoor in aanmerking komend kind van een in actieve dienst overleden deelnemer, 14% van het jaarlijks ouderdomspensioen, met een maximum van 70% van het ouderdomspensioen. Het wezenpensioen wordt beëindigd wanneer de wees de 18 jarige leeftijd bereikt.

Het ouderdomspensioen kan worden vervroegd tot maximaal de 57,5 jarige leeftijd. Vervroeging vindt plaats op basis van actuariële korting.

De binnen de pensioenregeling opgebouwde aanspraak op ouderdomspensioen kan tijdens het deelnemerschap jaarlijks op 1 januari worden aangepast, waarbij de algemene loonontwikkeling van de werkgever als richtlijn dient. Dit betreft een voorwaardelijke indexatie, waarvoor geen bestemmingsreserve is gevormd. Voor toekomstige indexaties is geen geld gereserveerd. De werkgever is een koopsom voor de indexatie verschuldigd. De aanpassing vindt plaats wanneer de werkgever de koopsom voor de voorwaardelijke indexatietoezegging heeft voldaan.

De kosten voor de pensioenregeling worden gedragen door de werkgever en de werknemer gezamenlijk. De deelnemer is een bijdrage verschuldigd, uitgedrukt in procenten van de pensioengrondslag. De hoogte van de bijdrage wordt vastgesteld in overleg tussen werkgever en werknemers (-vertegenwoordiging).

De deelnemers geboren voor 1 januari 1950 hebben als pensioenleeftijd 62 jaar en bouwen nog overbruggingspensioen tussen 62 en 65 jaar op. Met terugwerkende kracht vanaf 1 januari 2009 hebben deze deelnemers de mogelijkheid op 62 jaar te blijven werken (en daarmee deelnemer te blijven) tot 65 jaar. Gedurende de periode van het aanvullende actieve dienstverband wordt er pensioen met leeftijd 65 jaar opgebouwd en is het opgebouwde pensioen op 62 jaar omgezet in pensioen op 65 jaar.

Voor deelnemers geboren na 31 december 1949, zijn de aanspraken die op 31 december 2005 opgebouwd waren in pensioenreglement 2000 (pensioenleeftijd 62 en een overbruggingspensioen tussen 62 en 65 jaar) premievrij verzekerd bij de stichting.

De pensioenspaarmodule is vanaf 1 januari 2006 gesloten voor deelnemers geboren na 31 december 1949.

Pensioenreglement DSI

Per 1 januari 2011 is DSI overgegaan naar een middelloonregeling.

Hiertoe is een nieuw pensioenreglement voor DSI opgesteld, dat gelijk is aan dat van AFM, behalve het opbouwpercentage dat 2% is (bij een salaris inclusief 13^e maand en vakantiegeld van €101.332 of hoger is dit 1,75%) en de franchise waarbij het wettelijk minimum wordt aangehouden.

Overig

Naast de pensioenregelingen voert het pensioenfonds voor Euronext nog VUT-regelingen uit. Medio 2013 zijn alle Vutters met pensioen en worden de VUT-regelingen beëindigd.

Mutatieoverzicht (gewezen) deelnemers

Ontwikkelingen in het aantal deelnemers gespecificeerd naar te onderscheiden categorieën

	31-12-2010	Bij	Af	31-12-2011
Actieven (incl. arbeidsongeschikten)	775	99	100	774
Slapers	758	86	50	794
Pensioengerechtigden:				
Ouderdomspensioen (inclusief TOP)	139	18	4	153
Partnerpensioen	37	5	3	39
Wezenpensioen	4	1	1	4
Totaal	1.713	209	158	1.764

7. Beleggingen

Het jaar 2011 is na het herstel in 2010 wederom een in economisch opzicht een moeilijk jaar geweest. Waar de problemen in 2008 begonnen met een bankencrisis die allengs overging in een algemene financiële crisis, is het vervolgens ook een EU-landencrisis geworden. De hieruit voortvloeiende grote onzekerheid heeft zijn effect gehad op de financiële markten en derhalve ook op de beleggingen van het pensioenfonds.

Het jaar 2011 was voor de meeste beleggingscategorieën geen goed jaar.

- **Ontwikkeling in de rente**
De voor pensioenfonds relevante rente steeg aanvankelijk in het verslagjaar, waardoor de dekkingsgraad ultimo maart boven het minimum vereist van 105% uitkwam, maar later daalde deze weer tot ca. 85% aan het einde van het verslagjaar waardoor het vereiste niveau van het herstelplan 2009/3013 niet werd gehaald.
- **Ontwikkeling van effectenbeurzen**
Na de opgaande trend in 2010 viel het aandelenrendement in 2011 fors terug. Het rendement op vastrentende waarden was positief, zij het lager dan het jaar ervoor.
- **Ontwikkeling onroerend goed**
Het fonds belegt niet direct in onroerend goed, maar indirect via beleggingsfondsen. Deze ontwikkelden zich in het verslagjaar nog sterker dan in het vorige verslagjaar negatief.

Assetmix

Het door het bestuur vastgestelde strategische beleggingsbeleid kan als volgt worden samengevat:

- 45% vastrentende waarden, 45% zakelijke waarden (waarvan 2,5% in onroerend goed) en 10% liquiditeiten, rekening houdend met onderstaande bandbreedtes
- De bandbreedte voor vastrentende waarden is 35%-55%
- De bandbreedte voor zakelijke waarden is 35%-50% (waarvan 0%-5% in onroerend goed)
- De bandbreedte voor liquiditeiten is 0%-20%.

De beleggingen van het pensioenfonds zijn als volgt verdeeld (in procenten):

Ultimo	2011	2010
	%	%
Vastrentende waarden		
<i>Obligaties</i>	44,1	43,1
<i>Deposito's</i>	---	---
Zakelijke waarden		
<i>Aandelen</i>	52,3	53,6
<i>Vastgoed</i>	2,2	1,8
Overige beleggingen		
<i>Hedgfondsen/commodities</i>	1,4	1,5

Rendement

Op de gehele portefeuille is een rendement behaald van -/0,6 % ten opzichte van de benchmark van -/2,6%.

Het rendement is als volgt per beleggingscategorie verdeeld:

	Rendement (%)	Benchmark (%)
Vastrentende waarden		
<i>Obligaties</i>	6,0	-/ 3,4
<i>Deposito's</i>	---	---
Zakelijke waarden		
<i>Aandelen</i>	-/ 5,2	-/ 9,3
<i>Vastgoed</i>	-/ 13,9	-/ 3,2
Overige beleggingen		
<i>Hedgfondsen</i>	3,9	---
Totaal rendement	-/ 0,6	-/ 2,6

8. Actuariële analyse

In onderstaand overzicht is de actuariële analyse van het saldo van baten en lasten opgenomen (bedragen x € 1.000):

	2011	2010
	€	€
Premieresultaat		
Premiebijdragen werkgevers pensioenfonds	13.468	11.405
Pensioenopbouw in het jaar	-/- 9.829	-/- 8.488
Onttrekking uit voorziening pensioenverplichtingen voor pensioenuitvoeringskosten, inclusief uit kostenopslag op premie beschikbare middelen	919	792
Pensioenuitvoeringskosten	-/- 695	-/- 716
Interestresultaat		
Beleggingsresultaten	-/- 1.295	19.866
Rentetoevoeging voorziening pensioenverplichtingen	-/- 2.980	-/- 2.565
Indexering en overige toeslagen	---	---
Wijziging rekenrente	-/- 39.727	-/- 22.808
Overig resultaat		
Resultaat op waardeoverdrachten	-/- 153	-/- 97
Wijziging overige actuariële uitgangspunten	---	-/- 6.658
Overige baten / lasten	484	1.508
Totaal saldo van baten en lasten	-/- 39.808	-/- 7.761

Beleid ten aanzien van toeslagverlening

De toegekende toeslagverlening van de actieve deelnemers is begrepen in de premie; er is een bijdrage opgenomen in de kostendekkende premie. Voor toeslagen die worden toegekend op ingegane pensioenen (en slapers) wordt geen bijdrage betaald en geen bestemmingsreserve gevormd.

Onder het FTK wordt expliciet een kostendekkende premie gedefinieerd voor nieuwe pensioenaanspraken. De premie is als volgt samengesteld (bedragen x € 1.000):

	2011	2010
	€	€
Kostendekkende premie	12.233	10.369
Feitelijke premie	13.468	11.405
Uitsplitsing kostendekkende premie naar component:		
	2011	2010
	€	€
Nominaal pensioen, inkoop op marktwaarde	9.017	7.797
Kostenopslag	812	691
Solvabiliteitsopslag	2.404	1.881
Kostendekkende premie	12.233	10.369

De zogenaamde kostendekkende premie is bepaald op basis van de rentetermijnstructuur per 31 december 2011. In tegenstelling tot voorgaande jaren is de kostendekkende premie vastgesteld, rekening houdend met de voorzienbare trend in overlevingskansen ("sterftetrend"). De feitelijke premie is de kostendekkende premie verhoogd met 10% solvabiliteitsopslag uit hoofde van het langetermijnherstelplan.

Uitkomsten van de solvabiliteitstoets

Onder het FTK is het 'vereist eigen vermogen' het vermogen dat hoort bij de zogeheten evenwichtssituatie van het pensioenfonds. In die evenwichtssituatie is het eigen vermogen zodanig vastgesteld dat met de wettelijk vastgestelde zekerheidsmaat van 97,5% wordt voorkomen dat het pensioenfonds binnen één jaar over minder middelen beschikt dan nodig om te kunnen voldoen aan de onvoorwaardelijke pensioenverplichtingen. Met andere woorden, de kans dat het pensioenfonds zich één jaar later in een situatie van onderdekking bevindt, is kleiner dan of gelijk aan 2,5%.

De toezichthouder, DNB, heeft een gestandaardiseerde methode vastgesteld om te toetsen of er voldoende eigen vermogen aanwezig is: de standaardtoets. De standaardtoets meet voor een aantal risicofactoren het mogelijke (negatieve) effect (in euro's) op het eigen vermogen. Omdat de resultaten van de standaardtoets afhankelijk zijn van marktomstandigheden en het risicoprofiel van de aanwezige beleggingen, fluctueren ze in de loop van de tijd. De vereiste solvabiliteit op basis van deze toets bedraagt ultimo 2011 25,5%, dit resulteert in een vereist eigen vermogen van € 342.862. Het feitelijke eigen vermogen van het pensioenfonds ultimo 2011 bedraagt € 231.643. Het op basis van het FTK gedefinieerd Minimaal Vereist (Eigen) Vermogen (104,3%) voor nominale pensioenaanspraken is per 31 december 2011 niet aanwezig. Het Vereist (Eigen) Vermogen is per 31 december 2011 (125,5%) hiermee ook niet aanwezig. Onder de FTK-normen is er ultimo 2011 sprake van een dekkingstekort.

9. Rapportage over Pension Fund Governance

1. Algemeen

Met de invoering van de Pensioenwet per 1 januari 2007 zijn de STAR-principes voor goed pensioenfondsbestuur (Pension Fund Governance, 'PFG') verankerd in het wettelijke kader. Deze principes hebben betrekking op de volgende componenten: zorgvuldig bestuur, transparantie, openheid en communicatie, deskundigheid, verantwoording en intern toezicht.

Het beleid van het pensioenfonds is gericht op een integere bedrijfsvoering. De verantwoordelijkheid hiervoor is vastgelegd in de Pensioenwet. Dit houdt in ieder geval het volgende in:

- het beheersen van bedrijfsprocessen en bedrijfsrisico's;
- integriteit;
- de soliditeit van het pensioenfonds, waaronder wordt verstaan: het beheersen van financiële risico's en het beheersen van andere risico's die de soliditeit van het pensioenfonds kunnen aantasten;
- het beheersen van de financiële positie op de lange termijn door periodiek een continuïteitsanalyse te maken.

Het pensioenfonds heeft op grond van RJ 610.505 op de volgende wijze invulling gegeven aan medezeggenschap binnen het pensioenfonds:

- instelling intern toezicht
- instelling compliance officer
- instelling verantwoordingsorgaan.

2 Intern toezicht

Het intern toezicht is binnen het pensioenfonds georganiseerd in de vorm van een visitatiecommissie. De visitatie heeft voor de eerste maal plaatsgevonden in 2010. Visitatie dient minimaal eens per drie jaar plaats te vinden.

De visitatie is ingericht conform het bepaalde in de Pensioenwet en in de Principes voor Goed Pensioenfondsbestuur, zoals opgesteld door de Stichting van de Arbeid. Het doel van de visitatie is:

- Het beoordelen van beleids- en bestuursprocedures en –processen en de checks en balances binnen het fonds;
- Het beoordelen van de wijze waarop het fonds wordt aangestuurd;
- Het beoordelen van de wijze waarop door het bestuur wordt omgegaan met de risico's op de korte en langere termijn.

3. Compliance officer

Het bestuur van het pensioenfonds heeft een compliance officer aangesteld. De voornaamste taken van de compliance officer omvatten:

- onafhankelijk toezicht op de naleving van de gedragscode
- onafhankelijk toezicht op de naleving van wettelijke regelingen.

De taken leiden onder meer tot het toetsen van de naleving van wet- en regelgeving met betrekking tot onder andere koersgevoelige informatie en privé-effectentransacties door het bestuur en de medewerkers van het pensioenfonds.

De compliance officer heeft over 2011 als volgt gerapporteerd:

- Alle personen hebben de gevraagde informatie aangeleverd en daarbij zijn geen bijzonderheden naar voren gekomen.
- Nog niet alle personen op wie de gedragscode van toepassing is, hebben deze ondertekend. (Dit is inmiddels wel gebeurd.)

- Het pensioenfonds heeft nog geen verklaring opgesteld die jaarlijks ter ondertekening aan de leden van het verantwoordingsorgaan kan worden voorgelegd. (Volgens het bestuur is het verantwoordingsorgaan hierbij geen partij, omdat de leden de informatie altijd slechts achteraf krijgen.)
- De compliance officer wordt niet ingelicht omtrent de personele wijzigingen binnen het pensioenfonds. Hierdoor is het voor de compliance officer niet mogelijk de aan hem toegewezen taken naar behoren uit te voeren. (De compliance officer zal voortaan op de hoogte gehouden worden van de relevante personele mutaties.)

4 Verantwoordingsorgaan

Het verantwoordingsorgaan heeft de bevoegdheid een oordeel te geven over het handelen van het bestuur ten aanzien van het uitgevoerde beleid en over beleidskeuzes voor de toekomst.

De minimumfrequentie van het overleg met het bestuur, de beleidsaangelegenheden en de verantwoordingsstructuur van dit orgaan zijn in de statuten van het pensioenfonds en het reglement van het verantwoordingsorgaan vastgelegd.

Het verantwoordingsorgaan van het pensioenfonds is als volgt samengesteld:

Naam	Functie
Mevrouw L.S. Becka (vanaf 20 september 2011)	Medewerker HR Euroclear SA
J.A. Busch	Pensioengerechtigde
M.J.P. Buijsman	Branchemanager LCH Clearnet
Mevrouw B. Janssen	Medewerker HR Euronext
P. Kalloe (tot 1 februari 2011)	Medewerker Euroclear SA
E.H. van der Landen	Pensioengerechtigde
J.G. Oppenhuizen (vanaf 20 september 2011)	Medewerker AFM
D.J. Vis (tot 21 april 2011)	Algemeen Directeur DSI

De frequentie van het overleg met het bestuur, de beleidsaangelegenheden en de verantwoordingsstructuur van dit orgaan zijn bij de oprichting vastgesteld.

Tijdens het overleg tussen het bestuur en het verantwoordingsorgaan, dat elk boekjaar minimaal eenmaal wordt gehouden zijn de volgende onderwerpen behandeld:

- Uitvoeringsovereenkomst
- Beleid
- Financiële en actuariële analyses
- Waarborgen voor interne beheersing
- Vooruitzichten.

Het verantwoordingsorgaan heeft in het kader van zijn taakuitoefening kennisgenomen van het jaarverslag en de jaarrekening 2011.

Daarnaast heeft het verantwoordingsorgaan het recht advies uit te brengen over:

- Het vaststellen en wijzigen van de vergoedingsregeling voor bestuursleden
- Het wijzigen van het beleid ten aanzien van het verantwoordingsorgaan
- De vorm, inrichting en samenstelling van het interne toezicht
- Het vaststellen en wijzigen van een interne klachten- en geschillenprocedure
- Het vaststellen en wijzigen van het communicatie- en voorlichtingsbeleid
- Het wijzigen van de statuten en pensioenreglementen van het fonds

Verslag van het verantwoordingsorgaan

Het verantwoordingsorgaan (VO) heeft in het kader van haar functie en taak kennis genomen van de notulen van de bestuursvergaderingen in 2011, de notulen van de beleggingscommissie, het concept Financieel Verslag 2011 van de Stichting Pensioenfonds Mercurius Amsterdam, het concept accountantsverslag 2011 van BDO Audit & Assurance B.V., het concept actuariële rapport 2011 van Mercer en het concept rapport 2011 van de certificerend actuaaris Sprengels & Verschuren.

Het VO heeft tijdens vergaderingen van 16 juni 2011, 26 januari 2012, 23 maart 2012 en 26 april 2012 overleg gehad met het bestuur. Op 31 mei 2011 heeft het VO overleg gehad met de beleggingscommissie. In de vergadering van 14 juni 2012 heeft overleg plaatsgehad met het bestuur, de accountant en de actuarissen.

Het VO heeft vanuit haar rol dit jaar zich vooral gericht op de volgende onderwerpen:

- Ontwikkeling van de financiële positie van het fonds,
- Bestuursontwikkelingen,
- Beleggingsbeleid/commissie en beleggingen,
- Toekomst van het fonds,
- Communicatiebeleid.

Het VO stelt vast dat deze belangrijke onderwerpen intensief onder de aandacht zijn geweest van het bestuur van het fonds. Voor zover wij uit de verstrekte informatie kunnen opmaken heeft hierbij doorgaans een evenwichtige belangenbehartiging plaatsgevonden. Het VO maakt hierbij wel een aantal kanttekeningen en aanbevelingen:

Financiële positie van het fonds

Het VO constateert dat de dekkingsgraad zich in 2011 eerst positief heeft ontwikkeld, maar vanaf de zomer zeer sterk is gedaald. Hierdoor is eind 2011 sprake van een dekkingsgraad van 84,8%. Het bestuur heeft toegelicht dat de belangrijkste reden gelegen is in de daling van de rente die verplicht gehanteerd moet worden bij de bepaling van de technische voorziening. Andere oorzaak is gelegen in het negatieve beleggingsresultaat. Begin 2012 heeft het bestuur in overleg met de vijf werkgevers daarom een aangepast herstelplan bij DNB ingediend. In die gevallen waarin werkgevers geen toezeggingen hebben kunnen doen tot bijstorting is daarom besloten tot het korten van de opgebouwde pensioenrechten indien er eind 2012 nog steeds sprake is van een dekkingstekort. In het bestuur is intensief gesproken over de benodigde maatregelen. Het VO heeft de financiële ontwikkelingen binnen het fonds in 2011 en de aanpassingen van het herstelplan nauwgezet gevolgd en hierover ook meerdere keren gesproken met het bestuur. Wij hebben vastgesteld dat de belangen van de verschillende betrokkenen (actieven, slapers en pensioengerechtigden) daarbij steeds uitvoerig aan de orde zijn gekomen.

Bestuursontwikkelingen

Een belangrijk aspect waar het VO aandacht aan heeft besteed zijn ontwikkelingen binnen het bestuur (en beleggingscommissie) van het fonds. Het VO is van mening dat voor een goed pensioenfondsbestuur het van belang is dat er sprake is van een constructieve, zakelijke samenwerking tussen de bestuursleden. Dit zorgt voor een belangrijke randvoorwaarde, waarbinnen daadwerkelijk een zorgvuldige afweging van alle betrokkenen kan plaatsvinden.

Het VO heeft geconstateerd dat de verhoudingen, samenwerking en communicatie in het bestuur en de beleggingscommissie niet optimaal zijn geweest. Daarnaast zijn er in 2011 en ook in de eerste maanden van 2012 de nodige bestuurswisselingen geweest.

Het VO signaleert verder dat er een groot aantal belangrijke ontwikkelingen zijn die de aandacht en tijd vergen van het bestuur. Hierbij is de specifieke deskundigheid vereist.

Op basis van de gevoerde gesprekken en de aangekondigde acties heeft het VO op dit moment vertrouwen in het huidige bestuur, de benodigde deskundigheid en in de zorgvuldigheid van de afwegingen die door het bestuur gemaakt moeten worden.

Aanbeveling: Gezien de vele bestuurswisselingen, de complexe ontwikkelingen en de hierna nog te benoemen dubbelrol van diverse betrokkenen adviseren we het bestuur, om de komende periode extra aandacht te besteden aan de deskundigheidseisen die juist in deze complexe onderwerpen zeer relevant zijn.

Beleggingsbeleid

In 2011 zijn de aanbevelingen uit diverse onderzoeken (onderzoek transparantie vermogensbeheer en rapportage visitatiecommissie) door het bestuur opgepakt. Het VO vindt dit een goede zaak. Hierbij zijn ook wijzigingen doorgevoerd in het algemene beleggingsbeleid en het rentebeleid. Het VO stelt vast dat het bestuur in 2011 zelfstandig de beleggingen heeft beheerd (overigens met ondersteuning van een adviseur van Insinger).

Kern daarbij was de gedachte dat het fonds een jong fonds is, dat lange termijn herstel mogelijkheden heeft en een "anti cyclisch" beleggingsstrategie.

Het vastgestelde rentebeleid is in 2011 door het bestuur gevolgd. In het rentebeleid is volgens het VO in onvoldoende mate rekening gehouden met de huidige voorschriften omtrent de bepaling van de technische voorzieningen. Mede hierdoor is eind 2011 sprake van een sterk toegenomen dekkingstekort.

Tijdens ons overleg met het huidige bestuur is aangegeven dat de geldende ABTN op dit moment wordt herzien; hierbij worden de huidige renteontwikkelingen en de toekomstige ontwikkelingen meegenomen.

Toekomst van het fonds

Na de aankondiging van de AFM dat zij per 1 december 2012 de uitvoeringsovereenkomst opzegt en van plan is te gaan deelnemen aan het vrijwillige BPF voor de financiële dienstverlening, heeft het bestuur de verschillende opties en mogelijkheden voor de toekomst overwogen. Het bestuur heeft daarbij geconcludeerd dat het de voorkeur heeft om alle regelingen gezamenlijk onder te brengen bij een nieuwe uitvoerder. Daarnaast zijn voorwaarden door het bestuur geformuleerd waaronder AFM kan uittreden. Het VO is van mening dat het bestuur steeds voldoende aandacht geeft aan de belangen van de verschillende betrokkenen (werkgevers, actieven, slapers en pensioengerechtigden).

Aanbeveling: Bij de oprichting en inrichtingsproces van het BPF voor de financiële dienstverlening zijn ook bestuursleden van het fonds betrokken (geweest). Dit geldt ook voor enkele adviseurs van het fonds. Het VO is van mening dat het bestuur zich gedurende de komende periode steeds moet afvragen of er nog sprake is van voldoende onafhankelijkheid om de belangen van alle betrokken te waarborgen en indien nodig hier waarborgen voor te realiseren.

Communicatiebeleid

In 2011 en begin 2012 is door het fonds op regelmatige basis informatie verstrekt over de ontwikkeling van de dekkingsgraad. Daarnaast is over het aangepaste herstelplan begin 2012 gecommuniceerd. Bij enkele werkgevers zijn verder specifieke pensioenbijkomsten geweest waar ook bestuursleden van het fonds aanwezig waren om relevante vragen en onderwerpen te bespreken.

Door de veelheid van ontwikkelingen bestaat er volgens het VO meer behoefte aan transparantie en tijdige informatieverstrekking. Het huidige bestuur heeft de intentie om deze verhoogde informatiebehoefte invulling te geven. Eén van de middelen hierbij zal een periodieke nieuwsbrief zijn.

Aanbeveling: Het VO adviseert juist in deze tijd met veel ontwikkelingen zorg te dragen voor frequente informatieverstrekking aan alle belanghebbenden. Daarbij is het wel noodzakelijk dat gewaarborgd wordt dat dit alle deelnemers bereikt.

Reactie van het bestuur op het verslag van het verantwoordingsorgaan

Het bestuur heeft kennis genomen van het verslag van het verantwoordingsorgaan over het boekjaar 2011. Het bestuur waardeert de constructieve samenwerking met het verantwoordingsorgaan gedurende het verslagjaar en de positief kritische houding van het verantwoordingsorgaan. De bevindingen van het verantwoordingsorgaan zoals verwoord in zijn verslag, worden door het bestuur onderschreven. De prioriteiten van het bestuur en verantwoordingsorgaan komen grotendeels overeen. De aanbevelingen van het verantwoordingsorgaan zijn reeds of worden nog opgepakt; meer specifiek:

- **Bestuursontwikkelingen:**
Het bestuur heeft in 2012 een bestuursbureau ingesteld en een interim-directeur hiervan aangesteld met een ruime ervaring in de pensioenbranche. Tevens wordt bij het vervullen van bestuursvacatures veel aandacht besteed aan de benodigde deskundigheid, zonodig wordt deze bereikt met verdere opleiding. Daarnaast heeft het bestuur de afgelopen periode op een aantal terreinen externe deskundigen ingezet, bijvoorbeeld op het gebied van vermogensbeheer, communicatie en juridische aangelegenheden.
- **Toekomst van het fonds:**
Het waarborgen van voldoende onafhankelijkheid bij het behartigen van alle belangen van alle bij het fonds betrokkenen ter zake van de mogelijke overgang naar een vrijwillig bedrijfstakpensioenfonds voor de financiële dienstverlening heeft hoge prioriteit voor het bestuur. Voor een aantal bestuurders geldt dat zij vanuit een andere rol dan bestuurslidmaatschap van het fonds betrokken zijn (geweest) bij de oprichting van genoemd bedrijfstakpensioenfonds. Dit is een onderwerp van gesprek in het bestuur. Het bestuur erkent dat pensioenfonds in Nederland bestuurd worden door vertegenwoordigers van de belanghebbenden van het fonds en is zich bewust van de kracht en mogelijke risico's die dit met zich meebrengt. Het bestuur is zich sterk bewust van zijn verantwoordelijkheid in een op verzoek van de werkgever mogelijke te starten transitieproces naar een andere uitvoerder.
- **Communicatiebeleid:**
Het bestuur erkent het belang van goede communicatie, juist gezien de ontwikkelingen van de laatste tijd. In dit kader is onlangs een deelnemersvergadering georganiseerd en wordt aan de voorbereidingen van een volgende deelnemersbijeenkomst gewerkt. Tevens is in 2012 gestart met het uitgeven van een kwartaal-nieuwsbrief. Hierbij wordt gebruikt gemaakt van de diensten van een externe communicatie –adviseur.

Het bestuur constateert, dat hiermee de jaarrekening 2011 van het pensioenfonds is vastgesteld en het bestuur is gedechargeerd.

Het bestuur,

Amsterdam, 28 juni 2012

Jaarrekening

Balans per 31 december 2011

Na bestemming van het saldo van baten en lasten
(Euro's * 1.000)

	Ref.	31 december 2011		31 december 2010	
		€	€	€	€
<i>Activa</i>					
Beleggingen voor risico pensioenfonds	4				
Vastgoedbeleggingen		4.448		3.500	
Aandelen		108.586		107.346	
Vastrentende waarden		91.531		86.251	
Overige beleggingen		2.986		3.033	
			207.551		200.130
Beleggingen voor risico werkgever (RVU-57)	5				
Vastrentende waarden			6.443		7.623
Herverzekeringsdeel technische voorzieningen	6				
Garantiecontracten			1.514		1.527
Vorderingen en overlopende activa	7				
			503		981
Overige activa	8				
Liquide middelen			24.551		25.639
Totaal activa			240.562		235.900

	Ref.	31 december 2011 €	31 december 2010 €
<i>Passiva</i>			
Stichtingskapitaal en reserves	9	-/- 41.641	-/- 1.833
Overige reserves			
Technische voorzieningen	10		
Voorziening pensioenverplichtingen		274.709	229.023
Voorziening voor risico werkgever (RVU-57)	11	2.144	1.343
Overige schulden en overlopende passiva	12	5.350	7.367
Totaal passiva		240.562	235.900

Staat van baten en lasten over 2011

(Euro's * 1.000)

	Ref.	€	2011 €	€	2010 €
Baten					
Premiebijdragen voor risico pensioenfonds	16		13.468		11.405
Premiebijdragen voor risico werkgever (RVU-57)	17		-/- 1.606		2.947
Beleggingsresultaat voor risico pensioenfonds	18		-/- 1.294		19.865
Beleggingsresultaat voor risico werkgever (RVU-57)	19		182		362
Overige baten	20		328		1.650
			11.078		36.229
Lasten					
Pensioenuitkeringen	21		5.416		5.063
Pensioenuitvoeringskosten	22		695		716
Pensioenopbouw	23	9.829		8.063	
Indexering en overige toeslagen	23	0		0	
Rentetoevoeging	23	2.980		2.565	
Onttrekking voor pensioenuitkeringen en pensioenuitvoeringskosten	23	-/- 6.279		-/- 5.738	
Wijziging rekenrente	23	39.727		22.808	
Wijziging uit hoofde van overdracht van rechten	23	-/- 110		338	
Overige mutaties voorziening pensioenverplichtingen	23	-/- 448		6.994	
Mutatie voorziening pensioenverplichtingen voor risico pensioenfonds			45.699		35.030
Onttrekking voor RVU-57 uitkeringen	24		-/- 2.225		7.061
Mutatie voorziening voor risico werkgever (RVU-57)	11		801		-/- 3.752
Saldo overdrachten van rechten	25		263		-/- 241
Overige lasten	26		237		113
			50.886		43.990
Saldo van baten en lasten			-/- 39.808		-/- 7.761
<i>Bestemming van het saldo van baten en lasten</i>					
Overige reserves			-/- 39.808		-/- 7.761
Totaal saldo van baten en lasten			-/- 39.808		-/- 7.761

Kasstroomoverzicht over 2011

(Euro's * 1.000)

	€	2011 €	€	2010 €
Kasstroom uit pensioen-activiteiten				
Ontvangen premies	13.068		11.781	
Ontvangen in verband met overdracht van rechten	2.127		471	
Betaalde pensioenuitkeringen	-/- 6.121		-/- 6.141	
Betaald in verband met overdracht van rechten	-/- 2.390		-/- 228	
Betaalde pensioenuitvoeringskosten	-/- 731		-/- 653	
Ontvangen uitkeringen van herverzekeraars	545		812	
Betaalde premies herverzekering	-/- 8		-/- 8	
Totaal kasstroom uit pensioenactiviteiten		6.490		6.034
Kasstroom uit beleggings-activiteiten				
Verkopen en aflossingen van beleggingen	18.182		17.935	
Ontvangen directe beleggingsopbrengsten	7.917		6.915	
Aankopen beleggingen	-/- 33.677		-/- 20.314	
Betaalde kosten van vermogensbeheer	0		0	
Totaal kasstroom uit beleggingsactiviteiten		-/- 7.578		4.536
Nettokasstroom		-/- 1.088		10.570
Koers- en omrekeningsverschillen op liquide middelen		0		0
Mutatie liquide middelen		-/- 1.088		10.570
Het verloop van de liquide middelen is als volgt:				
Stand per 1 januari		25.639		15.069
Mutaties Liquide middelen Fonds en RVU-57		-/- 1.088		10.570
Stand per 31 december		24.551		25.639

Toelichting op de balans en staat van baten en lasten

1. Algemene toelichting

1.1 Activiteiten

Het doel van Stichting Pensioenfonds Mercurius Amsterdam is het nu en in de toekomst verstrekken van uitkeringen aan gepensioneerden en partners terzake van ouderdom en overlijden. Het pensioenfonds geeft invulling aan de uitvoering van de pensioenregelingen van de volgende aangesloten ondernemingen: de Autoriteit Financiële Markten (AFM), NYSE Euronext Amsterdam, Euroclear Nederland (Necigef), LCH Clearnet Amsterdam, en Dutch Securities Institute (DSI).

1.2 Toelichting op het kasstroomoverzicht

Voor de opstelling van het kasstroomoverzicht is de directe methode gehanteerd. Hierbij worden alle ontvangsten en uitgaven als zodanig gepresenteerd. Er wordt onderscheid gemaakt tussen kasstromen uit pensioenactiviteiten en kasstromen uit beleggingsactiviteiten.

1.3 Continuïteit

Ultimo 2011 bedraagt de dekkingsgraad 84,8% en blijft de dekkingsgraad achter bij de in het herstelplan genoemde dekkingsgraad van 98,7% ultimo 2011. Het fonds heeft een principe besluit genomen over de te nemen maatregelen om de dekkingsgraad te verbeteren. De realisatie van de voorgenomen maatregelen hangt af van de financiële positie van het fonds per 31 december 2012 en de toestemming van DNB.

2. Grondslagen voor waardering van activa en passiva

2.1 Algemeen

De jaarrekening is opgesteld in overeenstemming met de wettelijke bepalingen van Titel 9 Boek 2 BW en de stellige uitspraken van de Richtlijnen voor de Jaarverslaggeving (RJ), uitgegeven door de Raad voor de Jaarverslaggeving. De jaarrekening is opgesteld in Euro's 1.000.

Beleggingen en pensioenverplichtingen worden gewaardeerd op reële waarde (marktwaarde). De overige activa en passiva worden gewaardeerd op de verkrijgings- of vervaardigingsprijs. Indien geen specifieke waarderingsgrondslag is vermeld, vindt waardering plaats tegen de verkrijgingsprijs. In de balans, de staat van baten en lasten en het kasstroomoverzicht zijn referenties opgenomen, waarmee wordt verwezen naar de toelichting.

2.2 Vergelijking met voorgaand jaar

De gehanteerde grondslagen van waardering en van resultaatbepaling zijn ongewijzigd ten opzichte van het voorgaande jaar.

2.3 Schattingen en veronderstellingen

Bij toepassing van de grondslagen en regels voor het opstellen van de jaarrekening vormt het bestuur van het pensioenfonds zich verschillende oordelen en maakt schattingen die essentieel kunnen zijn voor de in de jaarrekening opgenomen bedragen. Indien het voor het geven van het in artikel 2:362 lid 1 BW vereiste inzicht noodzakelijk is, is de aard van deze oordelen en schattingen inclusief de bijbehorende veronderstellingen opgenomen bij de toelichting op de betreffende jaarrekeningposten.

2.4 Opname van actief, verplichting, bate of last

Een actief wordt in de balans opgenomen wanneer het waarschijnlijk is dat de toekomstige economische voordelen naar het pensioenfonds zullen toevloeien en de waarde daarvan betrouwbaar kan worden vastgesteld.

Een verplichting wordt in de balans opgenomen wanneer het waarschijnlijk is dat de afwikkeling daarvan gepaard zal gaan met een uitstroom van middelen en de omvang van het bedrag daarvan betrouwbaar kan worden vastgesteld.

Baten worden in de rekening van baten en lasten opgenomen wanneer een vermeerdering van het economisch potentieel, samenhangend met een vermeerdering van een actief of een vermindering van een verplichting, heeft plaatsgevonden, waarvan de omvang betrouwbaar kan worden vastgesteld.

Lasten worden verwerkt wanneer een vermindering van het economisch potentieel, samenhangend met een vermindering van een actief of een vermeerdering van een verplichting, heeft plaatsgevonden, waarvan de omvang betrouwbaar kan worden vastgesteld.

2.5 Vreemde valuta

Functionele valuta

Activa en verplichtingen in vreemde valuta worden omgerekend naar euro's tegen de koers per balansdatum. Deze waardering is onderdeel van de waardering tegen reële waarde. Baten en lasten voortvloeiende uit transacties in vreemde valuta's worden omgerekend tegen de koers per transactiedatum.

Transacties, vorderingen en schulden

Transacties in vreemde valuta gedurende de verslagperiode zijn in de jaarrekening verwerkt tegen de koers op transactiedatum. Monetaire activa en passiva in vreemde valuta worden omgerekend tegen de koers per balansdatum. De uit de afwikkeling en omrekening voortvloeiende koersverschillen komen ten gunste of ten laste van de staat van baten en lasten.

2.6 Beleggingen voor risico pensioenfonds

Vastgoedbeleggingen

Beursgenoteerde (indirecte) vastgoedbeleggingen worden gewaardeerd op de per balansdatum geldende beurskoers. Er zijn geen niet-beursgenoteerde vastgoedbeleggingen.

Aandelen

Beursgenoteerde aandelen en participaties in beursgenoteerde beleggingsinstellingen zijn gewaardeerd op marktwaarde. De marktwaarde is de beursnotering per balansdatum. De marktwaarde van niet-beursgenoteerde aandelen en participaties in beleggingsinstellingen is gebaseerd op het aandeel dat het pensioenfonds heeft in het eigen vermogen van het niet-beursgenoteerde aandeel per balansdatum.

Vastrentende waarden

Beursgenoteerde vastrentende waarden en participaties in beursgenoteerde beleggingsinstellingen zijn gewaardeerd op marktwaarde. De marktwaarde is de beursnotering per balansdatum. Voor gestructureerde producten vindt waardering plaats door middel van brokerquotes of met behulp van waarderingsmodellen en -technieken.

Overige beleggingen

Beursgenoteerde hedgefonds en commodities en participaties in beursgenoteerde beleggingsinstellingen zijn gewaardeerd op marktwaarde. De marktwaarde is de beursnotering per balansdatum.

2.7 Beleggingen voor risico werkgever (RVU-57)

De beleggingen voor risico van de werkgever zijn beleggingen met betrekking tot de pensioenrechten die voortkomen uit de VUT-regeling van het pensioenfonds. De beleggingen in deze portefeuille bestaan uit:

Vastrentende waarden

Beursgenoteerde vastrentende waarden en participaties in beursgenoteerde beleggingsinstellingen zijn gewaardeerd op marktwaarde. De marktwaarde is de beursnotering per balansdatum.

2.8 Herverzekeringsdeel technische voorzieningen

Herverzekeringspremies

Herverzekeringspremies worden verantwoord in de periode waarop de herverzekering betrekking heeft.

Herverzekeringscontracten op risicobasis

Vorderingen uit herverzekeringscontracten op risicobasis worden als actief verantwoord op het moment dat de onderhavige verzekerde gebeurtenis zich voordoet. De waardering vindt plaats op basis van de contante waarde van de verzekerde uitkeringen uit hoofde van het contract, volgens de grondslagen van het pensioenfonds.

Garantiecontracten

Vorderingen uit garantiecontracten worden gelijkgesteld aan de hiertegenover staande voorziening voor pensioenverplichtingen waarbij rekening wordt gehouden met de kredietwaardigheid van de verzekeraar.

Vorderingen met betrekking tot winstdelingsregelingen in herverzekeringscontracten worden verantwoord op het moment van toekenning door de herverzekeraar.

Opeisbare vorderingen uit hoofde van lopende afrekeningen binnen de contractperiode worden opgenomen als kortlopende vorderingen/kortlopende schulden.

De herverzekerde pensioenverplichtingen worden bij de berekening van de voorziening pensioenverplichtingen aan de passivazijde van de jaarrekening verwerkt.

2.9 Vorderingen en overlopende activa

Vorderingen worden opgenomen tegen de reële waarde van de tegenprestatie, gewoonlijk de nominale waarde. Als de ontvangst van de vordering is uitgesteld op grond van een verlengde overeengekomen betalingstermijn wordt de reële waarde bepaald aan de hand van de contante waarde van de verwachte ontvangsten. Het verschil tussen de reële waarde en nominale waarde wordt over de periode tot de verwachte ontvangst als rentebaten verwerkt. Een voorziening wordt getroffen op de vorderingen op grond van verwachte oninbaarheid.

Vorderingen en overlopende activa worden onderscheiden van vorderingen in verband met beleggings-transacties.

2.10 Liquide middelen

Liquide middelen bestaan uit kas, banktegoeden en deposito's met een looptijd korter dan twaalf maanden. Er zijn geen rekening-courantschulden bij banken.

2.11 Stichtingskapitaal en reserves

Stichtingskapitaal en reserves worden bepaald door het bedrag dat resteert nadat alle actiefposten en posten van het vreemd vermogen, inclusief de voorziening pensioenverplichtingen voor risico van het pensioenfonds, volgens de van toepassing zijnde waarderingsgrondslagen in de balans zijn opgenomen.

De reserves die het pensioenfonds conform artikel 2:389 en artikel 2:390 BW vormt, blijken op grond van artikel 2:373 lid 1 BW afzonderlijk uit de balans. Het resultaat over het boekjaar wordt ten gunste of ten laste van de Overige reserves geboekt.

2.12 Technische voorzieningen

Algemeen

Voorzieningen worden gevormd voor in rechte afdwingbare of feitelijke verplichtingen die op de balansdatum bestaan waarbij het waarschijnlijk is dat een uitstroom van middelen noodzakelijk is en waarvan de omvang op betrouwbare wijze is te schatten.

De voorzieningen worden gewaardeerd op de beste schatting van de bedragen die noodzakelijk zijn om de verplichtingen per balansdatum af te wikkelen. De voorzieningen worden gewaardeerd op de contante waarde van de uitgaven die naar verwachting noodzakelijk zijn om de verplichtingen af te wikkelen.

Wanneer verplichtingen naar verwachting door een derde zullen worden vergoed, wordt deze vergoeding als een actief in de balans opgenomen indien het waarschijnlijk is dat deze vergoeding zal worden ontvangen bij de afwikkeling van de verplichting.

a) Voorziening pensioenverplichtingen voor risico van het pensioenfonds

De voorziening voor pensioenverplichtingen voor risico van het pensioenfonds (TV) wordt gewaardeerd op marktwaarde. De marktwaarde wordt bepaald op basis van de contante waarde van de beste inschatting van toekomstige kasstromen die samenhangen met de op balansdatum onvoorwaardelijke pensioenverplichtingen. Onvoorwaardelijke pensioenverplichtingen zijn de opgebouwde nominale aanspraken en de onvoorwaardelijke (indexatie)toezeggingen. De contante waarde wordt bepaald met gebruikmaking van de marktrente, waarvoor de actuele rentetermijnstructuur zoals gepubliceerd door DNB wordt gebruikt.

Bij de berekening van de TV is uitgegaan van het op de balansdatum geldende pensioenreglement en van de over de verstreken deelnemersjaren verworven aanspraken. Jaarlijks wordt door het bestuur besloten of de opgebouwde pensioenaanspraken worden geïndexeerd. Alle per balansdatum bestaande indexatiebesluiten (ook voor indexatiebesluiten na balansdatum voor zover sprake is van *ex ante*-condities) zijn in de berekening begrepen. Er wordt geen rekening gehouden met toekomstige salarisontwikkelingen.

Bij de berekening van de voorziening wordt rekening gehouden met premievrije pensioenopbouw in verband met invaliditeit op basis van de contante waarde van premies waarvoor vrijstelling is verleend wegens arbeidsongeschiktheid.

Bij de bepaling van de actuariële uitgangspunten wordt rekening gehouden met de voorzienbare trend in overlevingskansen.

De TV is gebaseerd op de volgende actuariële grondslagen en veronderstellingen:

- De gehanteerde marktrente die gebaseerd is op de rentetermijnstructuur per 31 december 2011; zoals gepubliceerd door DNB.
- Overlevingstafels, te weten de AG-prognosetafel 2010-2060 (startjaar 2011) inclusief leeftijdsafhankelijke correctiefactoren behorend bij inkomensklasse "Hoog".
- Het bestuur stelt jaarlijks de toeslag vast van de ingegane pensioenen; deze toeslag is voorwaardelijk.
- Huwelijksfrequenties zoals gepubliceerd bij de overlevingstafels van het AG over de waarnemingsperiode 1980-1985; voor het uitruilbare partnerpensioen is de gehuwdheidsfrequentie op pensioenleeftijd 65 gelijk aan 1 voor zowel actieve deelnemers als slapers. Leeftijdsverschil man- vrouw is 3 jaar.
- Opslag ter grootte van 5% van de TV van het uitgesteld partnerpensioen van deelnemers en gewezen deelnemers die uit dienst zijn getreden voor 1 januari 2009 ten behoeve van uitgesteld wezenpensioen.
- Kostenopslag ter grootte van 2% van de TV in verband toekomstige administratie- en excassokosten.
- Voorziening voor toekomstige pensioenopbouw arbeidsongeschikten. De contante waarde van de vrijgestelde toekomstige pensioenopbouw is voor 100% opgenomen in de TV.
- De arbeidsongeschiktheidsvoorziening is een reservering van twee jaarpremies conform de duur van de wachtgeldregeling die eveneens twee jaren kent. De reserve arbeidsongeschiktheid is een onderdeel van de gespecificeerde reserves aan de passiva zijde van de balans.
- Kostenopslag ter grootte van 9% van de benodigde premie in verband met lopende kosten.
- Kostenopslag ter grootte van 7% van de netto premie voor één jaar pensioeninkoop in verband met het premievrijstellingsrisico.

2.13 Voorziening voor risico werkgever (RVU-57)

De voorziening wordt opgenomen voor de geschatte contante waarde van de verwachte toekomstige betalingen.

2.14 Overige schulden en overlopende passiva

Schulden worden opgenomen tegen de reële waarde van de tegenprestatie, gewoonlijk de nominale waarde. Onderdeel van deze groep is ook de VUT garantie (nog twee deelnemers) welke op dezelfde grondslagen is gewaardeerd als de voorziening pensioenverplichtingen.

3. Grondslagen voor bepaling van het resultaat

3.1 Algemeen

De in de staat van baten en lasten opgenomen posten zijn in belangrijke mate gerelateerd aan de in de balans gehanteerde waarderingsgrondslagen voor beleggingen en de voorzieningen pensioenverplichtingen. Zowel gerealiseerde als ongerealiseerde resultaten worden rechtstreeks verantwoord in het resultaat.

3.2 Premiebijdragen voor risico pensioenfonds

Onder premiebijdragen van werkgevers wordt verstaan de aan aangesloten ondernemingen in rekening gebrachte c.q. te brengen bedragen voor de in het verslagjaar verzekerde pensioenen. Premies zijn toegerekend aan de periode waarop ze betrekking hebben.

3.3 Premiebijdragen voor risico werkgever (RVU-57)

Dit betreft ontvangen premiebijdragen van deelnemers in het kader van de VUT-regeling. Premies zijn toegerekend aan de periode waarop ze betrekking hebben.

3.4 Beleggingsresultaat voor risico pensioenfonds

Indirecte beleggingsopbrengsten

Onder de indirecte beleggingsopbrengsten worden verstaan de gerealiseerde en ongerealiseerde waardewijzigingen en valutaresultaten. In de jaarrekening wordt geen onderscheid gemaakt tussen gerealiseerde en ongerealiseerde waardeveranderingen van beleggingen. Alle waardeveranderingen van beleggingen, inclusief valutakoersverschillen, worden als beleggingsopbrengsten in de staat van baten en lasten opgenomen. (In)directe beleggingsresultaten zijn toegerekend aan de periode waarop ze betrekking hebben.

Directe beleggingsopbrengsten

Onder de directe beleggingsopbrengsten wordt in dit verband verstaan rentebaten en –lasten en dividenden.

Dividend wordt verantwoord op het moment van betaalbaarstelling.

Verrekening van kosten

Met de directe en indirecte beleggingsopbrengsten zijn verrekend de aan de opbrengsten gerelateerde transactiekosten, provisies, valutaverschillen e.d.

3.5 Beleggingsresultaat voor risico werkgever (RVU-57)

De grondslagen voor bepaling van het resultaat betreffende beleggingsresultaten risico werkgever (RVU-57) zijn gelijk aan de grondslagen voor bepaling van het resultaat betreffende beleggingsresultaten risico pensioenfonds.

3.6 Pensioenuitkeringen

De pensioenuitkeringen betreffen de aan pensioengerechtigden uitgekeerde bedragen inclusief afkopen. De pensioenuitkeringen zijn berekend op actuariële grondslagen en toegerekend aan het verslagjaar waarop zij betrekking hebben.

3.7 Pensioenuitvoeringskosten

De pensioenuitvoeringskosten zijn toegerekend aan de periode waarop ze betrekking hebben.

3.8 Mutatie voorziening pensioenverplichtingen voor risico pensioenfonds

De voorziening pensioenverplichtingen wijzigt o.a. als gevolg van pensioenopbouw, toeslagen, rentetoevoeging, wijziging marktrente en de overdracht van pensioenaanspraken. De mutatie voorziening pensioenverplichtingen betreft de wijziging in de waarde van de voorziening.

Pensioenopbouw

Onder pensioenopbouw is opgenomen de actuariel berekende waarde van de diensttijdopbouw. Dit is het effect op de voorziening pensioenverplichtingen van de in het verslagjaar opgebouwde nominale rechten ouderdomspensioen en nabestaandenpensioen. Verder is hierin begrepen het effect van de individuele salarisontwikkeling.

Rentetoevoeging

De pensioenverplichtingen worden contant gemaakt tegen de nominale marktrente op basis van de door DNB gepubliceerde rentetermijnstructuur. Aan de technische voorziening wordt rente toegevoegd op basis van de éénjaarsrente volgens deze rentetermijnstructuur primo verslagperiode. De rentetoevoeging wordt berekend over het gemiddelde van de stand van de technische voorziening primo periode en de stand van de technische voorziening ultimo periode.

Onttrekking voor pensioenuitkeringen en pensioenuitvoeringskosten

Verwachte toekomstige pensioenuitkeringen worden vooraf actuariel berekend en opgenomen in de voorziening pensioenverplichtingen. De onder dit hoofd opgenomen afname van de voorziening betreft het bedrag dat vrijkomt ten behoeve van de financiering van de pensioenen van de verslagperiode.

Toekomstige pensioenuitvoeringskosten (in het bijzonder excassokosten) worden vooraf actuariel berekend en opgenomen in de voorziening pensioenverplichtingen. De onder dit hoofd opgenomen afname van de voorziening betreft het bedrag dat vrijkomt ten behoeve van de financiering van de kosten van de verslagperiode.

Wijziging marktrente

Jaarlijks wordt per 31 december de marktwaarde van de technische voorzieningen herrekend door toepassing van de actuele rentetermijnstructuur. Het effect van de verandering van de rentetermijnstructuur wordt verantwoord onder het hoofd wijziging marktrente.

Overige mutaties voorziening pensioenverplichtingen

De onder dit hoofd opgenomen mutaties van de voorziening hebben betrekking op de kanssystemen.

3.9 Mutatie voorziening voor risico werkgever (RVU-57)

Deze mutatie betreft de wijzigingen in de waarde van de voorziening voor risico werkgevers (RVU-57) gedurende het boekjaar.

3.10 Mutatie herverzekeringsdeel technische voorzieningen

De mutatie herverzekeringsdeel technische voorzieningen betreft de wijzigingen in de waarde van het herverzekeringsdeel technische voorzieningen.

3.11 Saldo overdrachten van rechten

De post saldo overdracht van rechten bevat het saldo van bedragen uit hoofde van overgenomen dan wel overgedragen pensioenverplichtingen.

3.12 Overige baten en lasten

Overige baten en lasten zijn toegerekend aan de periode waarop ze betrekking hebben.

4. Beleggingen voor risico pensioenfonds

	Vastgoed- beleggingen	Aandelen	Vastrentende waarden	Overige beleggingen	Totaal
	€	€	€	€	€
Stand per 1 januari 2010	3.600	78.968	98.328	2.495	183.391
Aankopen	---	19.444	3.560	---	23.004
Verkopen	---	-/- 1.716	-/- 17.846	---	-/- 19.562
Overige mutaties	---	---	---	---	---
Waardeontwikkeling	-/- 100	10.650	2.209	538	13.297
Stand per 31 december 2010	3.500	107.346	86.251	3.033	200.130
Aankopen	2.457	18.551	15.230	995	37.233
Verkopen	-/- 968	-/- 3.374	-/- 15.739	-/- 601	-/- 20.682
Overige mutaties	---	---	---	---	---
Waardeontwikkeling	-/- 541	-/- 13.937	5.789	-/- 441	-/- 9.130
Stand per 31 december 2011	4.448	108.586	91.531	2.986	207.551

Vastgoedbeleggingen

	2011	2010
	€	€
Indirecte vastgoedbeleggingen (participaties in beleggingsinstellingen)	4.448	3.500
Stand per 31 december	4.448	3.500

Aandelen

	2011	2010
	€	€
Beursgenoteerde aandelen	62.281	75.626
Beursgenoteerde en niet-beursgenoteerde aandelenbeleggingsfondsen	31.735	15.104
Structured notes	14.570	16.616
Stand per 31 december	108.586	107.346

Vastrentende waarden

	2011	2010
	€	€
Obligaties	91.531	86.251
Stand per 31 december	91.531	86.251

Overige beleggingen

De overige beleggingen worden hieronder naar aard en omvang toegelicht.

	2011	2010
	€	€
Hedgefondsen	2.986	2.217
Commodities	---	816
Stand per 31 december	2.986	3.033

Het bedrag inzake te vorderen dividendbelasting, opgenomen onder overige vorderingen, bedroeg na aftrek van een voorziening voor oninbaarheid per 31 december 2011 € 225 (2010 € 214)

Methodiek bepaling reële waarde (marktwaarde)

De reële waarde van een financieel instrument is het bedrag waarvoor een instrument kan worden verhandeld of afgewikkeld tussen ter zake goed geïnformeerde partijen, die tot een transactie bereid en onafhankelijk van elkaar zijn. De stichting bepaalt de reële waarde op basis van marktnotering in een actieve markt of, indien niet direct een betrouwbare marktprijs in een actieve markt is aan te wijzen, met behulp van waarderingmodellen. Hierbij wordt gebruikgemaakt van o.a. recente gelijksoortige "at arm's length"-transacties, rekening houdend met specifieke omstandigheden.

Bij de waardering van de beleggingen van de stichting kan voor het grootste deel gebruik worden gemaakt van marktnoteringen, met uitzondering van niet-genoteerde beleggingsfondsen en een aantal gestructureerde producten. De marktwaarde van niet-beursgenoteerde participaties in beleggingsinstellingen is gebaseerd op het aandeel dat het pensioenfonds heeft in het eigen vermogen van het niet-beursgenoteerde aandeel per balansdatum. Voor gestructureerde producten vindt waardering plaats door middel van brokerquotes of, indien sprake is van een inactieve markt, ontlening aan biedprijzen.

Structured notes

De Stichting heeft investeringen in structured notes waarvan de marktwaarde per 31 december 2011 € 14,6 miljoen bedraagt (2010: € 16,6 miljoen). Het betreft hier notes met een embedded derivaat (veelal gekoppeld aan een index).

Structured notes met een marktwaarde van € 10,4 miljoen zijn gewaardeerd op basis van noteringen (brokerquotes). Structured notes met een marktwaarde van € 4,2 miljoen zijn gewaardeerd op biedprijzen.

Overige toelichtingen

Door het pensioenfonds wordt voor 0,51% (2010: 0,57%) van de totale beleggingen belegd in premiebijdragende (aangesloten) ondernemingen. Per de balansdatum zijn er geen balansposities of toekomstige kasstromen door middel van derivaten afgedekt, en er worden geen effecten uitgeleend.

5. Beleggingen voor risico werkgever (RVU-57)

Het betreft hier beleggingen voor risico van de werkgever waarbij het beleggingsrisico niet bij het pensioenfonds ligt.

	Vastrentende waarden	Totaal
	€	€
Stand per 1 januari 2010	8.680	8.680
Aankopen	---	---
Verkopen	-/- 1.063	-/- 1.063
Overige mutaties	---	---
Waardeontwikkeling	6	6
Stand per 31 december 2010	7.623	7.623
Aankopen	---	---
Verkopen	-/- 1.057	-/- 1.057
Overige mutaties	---	---
Waardeontwikkeling	-/- 123	-/- 123
Stand per 31 december 2011	6.443	6.443

Vastrentende waarden

	2011	2010
	€	€
Obligaties	6.443	7.623
Stand per 31 december	6.443	7.623

Het pensioenfonds heeft geen overeenkomst om beleggingen uit te lenen.

Methodiek bepaling reële waarde (marktwaarde)

De reële waarde van een financieel instrument is het bedrag waarvoor een instrument kan worden verhandeld of afgewikkeld tussen ter zake goed geïnformeerde partijen, die tot een transactie bereid en onafhankelijk van elkaar zijn. Het pensioenfonds bepaalt de reële waarde op basis van marktnotering in een actieve markt of, indien niet direct een betrouwbare marktprijs in een actieve markt is aan te wijzen, met behulp van waarderingmodellen.

De waardering van de beursgenoteerde aandelen en obligaties is gebaseerd op marktnoteringen.

6. Herverzekeringsdeel technische voorzieningen

Herverzekeringsdeel technische voorzieningen

Garantiecontracten

Het herverzekeringsdeel technische voorzieningen bestaat voor het grootste deel uit z.g. exit-kapitaal contracten die tussen 30 september 1968 en 1 oktober 1988 door Delta Lloyd afgesloten zijn ter dekking van de aanspraken op ouderdoms- en weduwenpensioen voor deelnemers die tot 1 oktober 1988 uit dienst zijn gegaan van de werkgever anders dan door overlijden of pensionering.

De wijziging in het herverzekeringsdeel technische voorzieningen kan als volgt worden uitgesplitst:

	2011	2010
	€	€
Stand per 1 januari	1.527	2.234
Bij:		
Toevoeging pensioenopbouw		
– Rentetoevoeging	18	43
– Sterfte	27	30
– Wijziging marktrente	138	97
– Wijziging grondslagen	---	60
– Overige mutaties	1	3
Af:		
Onttrekking voor pensioenuitkeringen		
– Onttrekking voor pensioenuitkeringen	104	110
– Overlijden	93	130
– Uitkering lijfrente	---	700
Stand per 31 december	1.514	1.527

De dekking van de premievrijstelling omvat een jaarlijkse rente ter grootte van een gelijkblijvende premie die benodigd is voor de toekomstige pensioenopbouw op basis van de huidige pensioengrondslag. Een gedeelte van de technische voorziening met betrekking tot in het verleden gedane pensioentoezeggingen is ondergebracht bij de diverse verzekeringsmaatschappijen. Het betreffen premievrije polissen. De uit de pensioentoezegging resulterende uitkering wordt na ingang door de betreffende verzekeringsmaatschappij aan het fonds of de uitkeringsgerechtigde uitgekeerd.

Overige vorderingen uit hoofde van herverzekeringsdeel technische voorzieningen

Direct uit lopende afrekeningen opeisbare vorderingen/schulden uit verzekeringspolissen zijn in de balans opgenomen onder overige vorderingen uit hoofde van het herverzekerde deel van de technische voorzieningen.

7. Vorderingen en overlopende activa

	2011	2010
	€	€
Stand per 1 januari	981	536
Vordering op werkgevers	-/- 23	-/- 6
Dividendbelasting	12	23
Lopende interest	193	7
Overlopende activa	-/- 660	421
Stand per 31 december	503	981

Alle vorderingen hebben een resterende looptijd van korter dan één jaar.

Herverzekering overlijdensrisico

Het fonds heeft een herverzekeringsovereenkomst afgesloten ter dekking van het overlijdensrisico. Het overlijdensrisico is verzekerd op basis van risicokapitalen, gelijk aan de contante waarde van een direct ingaand partnerpensioen verminderd met de voor de overleden deelnemer gevormde voorziening met betrekking tot ouderdomspensioen en partnerpensioen. Aan het eind van de 5-jarige contractperiode wordt een winstaandeel bepaald, berekend met een contractueel vastgelegde winstformule. Uiterlijk 3 maanden voor het einde van de contractduur dient er opzegging plaats te vinden; anders wordt het contract voor een periode van 5 jaar met dezelfde opzeggingstermijn verlengd.

Met de herverzekeraar is een resultatendeling met betrekking tot beleggings- en verzekeringstechnische risico's overeengekomen. Het contract heeft een looptijd van 5 jaar waarbij de einddatum 31 december 2013 is. De aard en het systeem van resultatendeling wordt hieronder nader toegelicht.

Aan het einde van de 5 jarige contractperiode wordt een winstaandeel bepaald dat bestaat uit de volgende elementen;

- de som van alle gedurende de contractperiode verschuldigde risicopremies voor de overlijdensverzekeringen met uitzondering van de voor de verzekering van het ANW hiaat verschuldigde premies.
- de winstfactor die bij aanvang van de contractperiode is vastgesteld op 0,64.
- de schade oftewel door de herverzekeraar verschuldigde risicokapitaal gedurende de contractperiode opgerent met 4% exclusief voorziening pensioenverplichting bij aanvang en het einde van de contractperiode.

Per 31 december 2011 is de opeisbare vordering uit hoofde van winstdeling € 0 (2010; € 0).

8. Overige activa

	2011	2010
	€	€
Liquide middelen	24.551	25.639
Stand per 31 december	24.551	25.639

Het pensioenfonds heeft geen kredietfaciliteit en de liquide middelen zijn vrij beschikbaar.

9. Stichtingskapitaal en reserves

	Overige Reserves
	€
Stand per 1 januari 2010	5.928
Bestemming saldo van baten en lasten	-/- 7.761
Stand per 31 december 2010	-/- 1.833
Bestemming saldo van baten en lasten	-/- 39.808
Stand per 31 december 2011	-/- 41.641

Solvabiliteit en dekkingsgraad

Het doel van de stichting is het nu en in de toekomst verstrekken van uitkeringen aan gepensioneerden en partners terzake van ouderdom en overlijden, en, voor risico van de deelnemers, het beheer van de belegde gelden. Het beheren en financieren van pensioenverplichtingen is onderhevig aan risico's. Voor de stichting is het solvabiliteitsrisico het belangrijkste risico. Het gaat hier om het risico dat de stichting in de nabije of verre toekomst niet beschikt over voldoende middelen om aan haar pensioenverplichtingen te kunnen voldoen.

Gezien de dekkingsgraad van 82,8% per ultimo 2008 (de peildatum) moest het fonds een herstelplan voor de komende tijd indienen bij de toezichthouder.

Bij onderdekking en/of reservetekort wordt in eerste instantie het verlenen van een toeslag beperkt, in combinatie met een tijdelijke toeslag op de premie.

Het ingediende herstelplan behelsde het verlenen van geen toeslag op de ingegane en premievrije pensioenen gedurende 5 jaar (2009 t/m 2013), een eenmalige storting door de werkgevers van € 4 miljoen en een opslag van 10% op de verschuldigde premie. In de reglementen werden enkele versoeringen doorgevoerd, die vooral tot doel hebben de risico's voor het fonds die uit sommige reglementaire bepalingen voortvloeien te beperken. Een en ander zou er toe moeten leiden, dat de dekkingsgraad na 5 jaar op het vereiste minimumniveau van 105% komt. Medio 2009 heeft De Nederlandsche Bank het herstelplan goedgekeurd. Ultimo 2011 is het herstelplan, zoals wettelijk voorgeschreven, opnieuw geëvalueerd. Het herstel van de dekkingsgraad blijft achter bij de verwachting, 84,8% werkelijk tegenover een verwachting van 98,7%. De werkelijke dekkingsgraad wordt vooral bepaald door de marktomstandigheden i.c. de rentevoet en de beurskoersen. Het fonds moest aanvullende maatregelen formuleren en deze aan DNB voorleggen. Hiertoe is overleg gevoerd met de werkgevers. Het resultaat was, dat sommige werkgevers een bijstorttoezegging deden en anderen niet en één deels. Voorzover een werkgever geen bijstorttoezegging deed, moest het fonds een korting van rechten voornemen. De realisatie van de voorgenomen maatregelen hangt af van de financiële positie van het fonds per 31 december 2012 en de toestemming van DNB.

Vanaf het moment dat de dekkingsgraad van het fonds op 1 augustus 2011 onder de 100% daalde, heeft het fonds niet meer meegewerkt aan waardeoverdrachten (zowel inkomende als uitgaande).

Voor het bepalen van de solvabiliteit wordt gebruikgemaakt van algemeen geldende normen en de door de toezichthouder opgelegde, specifieke normen.

Het tekort op FTK-grondslagen is als volgt:

		31 december 2011	31 december 2010
		€	€
Technische voorzieningen eigen beheer		273.195	227.496
Voorziening pensioenverplichtingen (FTK-waardering)	(a)	273.195	227.496
Buffers:			
S1 Renterisico		34.627	32.256
S2 Risico zakelijke waarden		42.980	36.349
S3 Valutarisico		12.206	9.403
S4 Grondstoffenrisico		0	313
S5 Kredietrisico		6.722	2.459
S6 Verzekeringstechnisch risico		11.169	9.198
S7 Liquiditeitsrisico		0	0
S8 Concentratierisico		0	0
S9 Operationeel risico		0	0
Diversificatie-effect		0	0
Aanvulling tot 5% voorziening pensioenverplichtingen (FTK-waardering)		0	0
Uitkomst wortelformule	(b)	69.667	60.937
Vereist eigen vermogen	(a+b)	342.862	288.433
Aanwezig vermogen		231.553	225.662
Tekort		111.309	62.771

De buffers worden door het pensioenfonds berekend met behulp van de standaardmethode. Hierbij wordt voor de samenstelling van de beleggingen uitgegaan van de strategische (feitelijke) assetmix in de evenwichtssituatie.

	2011	2010
	€	€
Minimaal vereist eigen vermogen	284.942	237.278
Vereist eigen vermogen	342.862	288.433

Het (minimaal) vereist eigen vermogen wordt berekend met gebruikmaking van een standaard model.

De dekkinggraad van het pensioenfonds bedraagt per 31 december 2011 84,8% (2011: 99,2%) en is daarmee in vergelijking met vorig jaar gedaald.

10. Technische voorzieningen

Voorziening pensioenverplichtingen

Het mutatieoverzicht van de voorziening pensioenverplichtingen luidt als volgt:

	2011 Totaal €	2010 Totaal €
Stand per 1 januari	229.023	194.700
- Toevoeging pensioenopbouw	9.829	8.063
- Indexering en overige toeslagen	---	---
- Rentetoevoeging	2.980	2.565
- Wijziging marktrente	39.727	22.808
- Overige mutaties	-/- 461	6.287
- Onttrekking voor pensioenuitkeringen en pensioenuitvoeringskosten	-/- 6.279	-/- 5.738
- Mutatie overdrachten van rechten	-/- 110	338
Stand per 31 december	274.709	229.023

Korte beschrijving van de aard van de pensioenregelingen

Pensioenregeling Euronext, Euroclear/Necigef en LCH Clearnet

De basis pensioenregeling kan worden gekenmerkt als een eindloonregeling met een pensioenleeftijd van 65 jaar. Jaarlijks wordt een aanspraak op ouderdomspensioen opgebouwd van 2% van de in dat jaar geldende pensioengrondslag (de pensioengrondslag geldt voor de volledig verstreken diensttijd).

De pensioengrondslag is gelijk aan 13 maandsalarissen + het vakantiegeld, onder aftrek van een franchise. De franchise wordt jaarlijks vastgesteld. Tevens bestaat er recht op partner- en wezenpensioen. Deelname aan de regeling is mogelijk vanaf de leeftijd van 21 jaar (t/m 2007 vanaf 25 jaar). In overeenstemming met artikel 10 van de Pensioenwet kwalificeert de pensioenregeling zich als een uitkeringsovereenkomst.

Het pensioensalaris voor de basispensioenregeling is gemaximeerd op € 101.332,- (2010: € 101.107). Pensioenopbouw over het salarisgedeelte boven de maximumgrens vindt plaats volgens de excedentpensioenregeling. Jaarlijks wordt een aanspraak op ouderdomspensioen opgebouwd van 2,25% over de voor dat jaar vastgestelde excedentgrondslag. Het partner- en wezenpensioen worden op dezelfde wijze vastgesteld als voor de basispensioenregeling. Per 1 januari 2012 is geen toeslag verleend over de op 31 december 2011 opgebouwde aanspraken in de excedentregeling.

Pensioenregeling AFM

De pensioenregeling kan worden gekenmerkt als een voorwaardelijk geïndexeerde middelloonregeling met een pensioenleeftijd van 65 jaar. Jaarlijks wordt een aanspraak op ouderdomspensioen opgebouwd van 2,25% van de in dat jaar geldende pensioengrondslag. De pensioengrondslag is gelijk aan 13 maandsalarissen + het vakantiegeld, onder aftrek van een franchise. De franchise wordt jaarlijks vastgesteld. Tevens bestaat er recht op partner- en wezenpensioen. Deelname aan de regeling is mogelijk vanaf de leeftijd van 21 jaar (t/m 2007 vanaf 25 jaar). Jaarlijks beslist het bestuur in welke mate op de opgebouwde aanspraken worden een toeslag wordt verleend de werkgever dient hiervoor eerst een koopsom te betalen. In overeenstemming met artikel 10 van de Pensioenwet kwalificeert de pensioenregeling zich als een uitkeringsovereenkomst.

Pensioenregeling DSI

Per 1 januari 2011 is bij DSI een pensioenregeling van kracht is kan worden gekenmerkt als een voorwaardelijk geïndexeerde middelloonregeling met een pensioenleeftijd van 65 jaar. Jaarlijks wordt een aanspraak op ouderdomspensioen opgebouwd van 2% van de in dat jaar geldende pensioengrondslag tot een salaris van circa € 101.000,-. Bij een salaris dat meer bedraagt dan circa € 101.000,- wordt 1.75% van de in dat jaar geldende pensioengrondslag opgebouwd. De pensioengrondslag is gelijk aan 13 maandsalarissen + het vakantiegeld, onder aftrek van een franchise. De franchise wordt jaarlijks vastgesteld. Tevens bestaat er recht op partner- en wezenpensioen. Deelname aan de regeling is mogelijk vanaf de leeftijd van 21 jaar. Jaarlijks beslist het bestuur in welke mate op de opgebouwde aanspraken een toeslag wordt verleend: deze toeslag is afhankelijk van de financiële positie van het fonds. In overeenstemming met artikel 10 van de Pensioenwet kwalificeert de pensioenregeling zich als een uitkeringsovereenkomst.

Toeslagverlening

Toeslagverlening van pensioenrechten en pensioenaanspraken wordt jaarlijks vastgesteld door het bestuur. De ambitie bestaat om jaarlijks de pensioenrechten en pensioenaanspraken aan te passen. De toeslagverlening in een jaar is voorwaardelijk en is afhankelijk van de financiële positie van het fonds. De toeslag bedraagt maximaal 6%. Op de pensioenrechten en pensioenaanspraken is dit jaar een toeslag verleend van 0% (2010:0%).

Er is geen recht op toekomstige toeslagen. Het is niet zeker of en in hoeverre in de toekomst een toeslag wordt verleend. Het fonds heeft geen geld gereserveerd voor toekomstige toeslagen. Een toeslag wordt uit de toekomstige premie gefinancierd (afhankelijk van de ABTN). Het bestuur heeft in de vergadering van 20 december 2011 besloten per 1 januari 2012 geen toeslag te verlenen. Bij de bepaling van de voorziening voor pensioenverplichtingen is hiermee rekening gehouden.

Ultimo boekjaar bedraagt de rentetermijnstructuur 2,7% bij een duration van 21,4% (2010: 3,4% bij een duration van 20,5%). De rentetermijnstructuur is gebaseerd op de door DNB gepubliceerde rentetermijnstructuur.

Voor een toelichting op de verschillende posten wordt verwezen naar de toelichting op de verschillende posten uit de staat van baten en lasten. De voorziening voor pensioenverplichtingen is naar categorieën van deelnemers als volgt samengesteld:

	2011		2010	
	€	Aantallen	€	Aantallen
Actieven	99.826	774	89.050	775
Pensioengerechtigden	82.993	196	68.050	180
Slapers	91.890	794	71.923	758
Stand per 31 december	274.709	1.764	229.023	1.713

11. Voorziening voor risico werkgever (RVU-57)

	2011	2010
	€	€
Stand per 1 januari	1.343	5.095
Dotaties	1.480	76
Onttrekkingen	-/- 679	-/- 3.828
Stand per 31 december	2.144	1.343

De waardering van de voorziening pensioenverplichtingen RVU-57. Onder de overige schulden en overlopende passiva is de schuld aan de werkgever opgenomen. Deze bedraagt ultimo 2011 € 4.746 (2010: € 5.547).

12. Overige schulden en overlopende passiva

	2011	2010
	€	€
Loonheffing	206	-/- 1
Overlopende passiva	941	1.551
Schuld aan de werkgever	4.203	5.817
Stand per 31 december	5.350	7.367

Behalve de schuld aan de werkgever (tot ultimo 2013) hebben de schulden een resterende looptijd van korter dan één jaar.

13. Risicoparaagraaf

Beleid en risicobeheer

Voor risicobeheer heeft het bestuur de beschikking over de volgende beleidsinstrumenten:

- ALM-beleid en duration-matching
- Dekkingsgraad
- Financieringsbeleid
- Premiebeleid
- Indexatiebeleid
- Herverzekeringsbeleid

Welke beleidsinstrumenten het bestuur op welke manier en op welk moment zal hanteren wordt bepaald op basis van analyses van de te verwachten toekomstige ontwikkelingen van de verplichtingen en de ontwikkelingen op de financiële markten. Voor deze analyses gebruikt het bestuur o.a. lange termijn predicties m.b.t. de financiële markten en de liquiditeitsbehoefte en met een zekere regelmaat een Asset-Liability Management-studie (ALM). De ALM-studie geeft de nodige instrumenten voor de analyse van de structuur van de pensioenverplichtingen en op basis daarvan kan worden bepaald wat de meest effectieve beleggingsstrategie is. Samen met de continuïteitsanalyse kan dan de ontwikkeling van diverse economische scenario's inzichtelijk worden gemaakt. Door de onderdekking die per ultimo 2008 is vastgesteld, zijn de mogelijkheden van een optimaal vermogensbeheer echter ernstig beperkt. Uit de continuïteitsanalyse volgt dat op basis van de huidige marktomstandigheden en de premisses van het rekenmodel van DNB, slechts dan een situatie van voldoende dekking (105%, waarbij er dus nog wel sprake is van een reservetekort) binnen 5 jaar bereikt kan worden indien er extra maatregelen worden genomen in de sfeer van premieverhoging, niet indexeren, etc. Besloten is om in het kader van het gevraagde herstelplan een eenmalige extra storting van de werkgevers van 4 miljoen euro te realiseren en een jaarlijkse opslag op de premie van 10% en het 5 jaar lang niet indexeren van de ingegane pensioenen.

Op basis van de uitkomsten van deze analyses over de afgelopen jaren heeft het bestuur een beleggings(asset-verdelings-)beleid opgesteld dat is opgenomen in de ABTN. In de ABTN worden tevens de overige beleggingsrichtlijnen opgenomen. Ter nadere concretisering wordt voorts jaarlijks een beleggingsplan vastgesteld waarop de door het fonds uit te voeren beleggingsbeslissingen worden gebaseerd. Het beleggingsbeleid en de beleggingsrichtlijnen zetten zodoende uiteen binnen welke grenzen en normen het beleggingsbeleid moet worden uitgevoerd; zo stelt de ABTN momenteel de grenzen van de assetverdeling als volgt: vastrentende waarden 45% (bandbreedte 35-55%), zakelijke waarden 42,5% (35-50%), vastgoed 2,5% (0-5%) en liquiditeiten 10% (0-20%) Het beleggingsbeleid en de beleggingsrichtlijnen richten zich voornamelijk op het beheersen van de belangrijkste (beleggings)risico's. Deze risico's zijn:

1. Marktrisico

Marktrisico is uit te splitsen in renterisico, valutarisico en prijs(koers)risico. De beleggingsdoelstellingen bepalen de strategie die de stichting volgt ten aanzien van het marktrisico. In de dagelijkse praktijk ziet de beleggingscommissie toe op het marktrisico conform de binnen het pensioenfonds aanwezige beleggingsbeleid en de beleggingsrichtlijnen. De overall marktposities worden periodiek gerapporteerd aan het bestuur.

1.1. Renterisico

Het renterisico is het risico dat de waarden van de portefeuille vastrentende waarden en de pensioenverplichtingen veranderen als gevolg van ongunstige veranderingen in de markttrente. Maatstaf voor het meten van rentegevoeligheid is de duration. De duration is de gewogen gemiddelde resterende looptijd in jaren van de kasstromen.

Balanswaarde

	31 december 2011	31 december 2010
Duration van de vastrentende waarden	6,0	6,4
Duration van de (nominale) pensioenverplichtingen	21,4	20,5

Bij het fonds is de afgelopen jaren sprake geweest van een zogenaamde 'duration-mismatch', omdat de duration van de beleggingen korter is dan de duration van de verplichtingen. Bij een rentestijging zou de waarde van beleggingen minder snel dalen dan de waarde van de verplichtingen (bij toepassing van de actuele marktrentestructuur), met als gevolg dat de dekkingsgraad zou stijgen. Dit beleid werd prudent geacht omdat de lange termijn rente over deze periode historisch gezien zeer laag was. Verondersteld is dat zeer lange termijn beleggingen in laagrentende vastrentende waarden weliswaar de durationgap zou verkleinen, maar het lange termijn gemiddeld fondsrendement zou verlagen. Daarmee kwamen zowel de doelstellingen van het 15 jarig herstelplan in gevaar (rendement van 5% op vastrentend) als de nagestreefde rendementsmaximalisatie op zeer lange termijn. In het derde kwartaal van 2011 zakte de Europese Swap rente weer terug naar de lage niveaus van september 2010 om aan het einde van het jaar uit te komen op ongeveer 2,5%. Sindsdien is de rente nog steeds in een dalende spiraal. De dekkingsgraad is daarmee gedaald en de tijdelijke maatregel van DNB om een 3-maands gemiddelde te hanteren biedt geen oplossing

op langere termijn. Omdat de onderliggende problematiek dezelfde blijft (verplichtingen liggen op zeer lange termijn en vastrentende waarden brengen te weinig op), wordt er geen korte termijn aanpassing in het beleid voorgestaan. Wel zal er een evaluatie van het langere termijn beleid uitgevoerd worden in het kader van de toekomstige ontwikkelingen van het pensioenfonds. Het lange termijn beleid van het fonds is gericht op het op termijn verkleinen van de duration mismatch, bijvoorbeeld door meer langlopende obligaties in plaats van aandelen te kopen, indien de rekenrente weer meer op (lange termijn evenwichts-) niveaus komt.

De vastrentende waarden, uitgesplitst naar looptijd, zijn als volgt:

	31 december 2011		31 december 2010	
	€	%	€	%
Resterende looptijd ≤ 1 jaar	8.621	9,4	7.821	9,0
Resterende looptijd > 1 jaar en < 5 jaar	37.716	41,2	37.327	43,3
Resterende looptijd ≥ 5 jaar	45.194	49,4	41.103	47,7
Totaal	91.531	100,0	86.251	100,0

1.2. Valutarisico

Eind 2011 wordt voor circa 17,8 % (2010: 16,4%) van de beleggingsportefeuille belegd buiten de eurozone, voornamelijk in US dollars, Zwitserse franken en Engelse ponden. Deze posities worden niet afgedekt in euro zolang dit deel van de beleggingen een beperkt deel van de portefeuille blijft.

	31 december 2011	31 december 2010
	%	%
US dollars	11,5	8,7
Zwitserse franken	5,3	5,9
Engelse ponden	1,0	1,8
Totaal	17,8	16,4

De beleggingen in vreemde valuta kunnen per categorie als volgt worden gespecificeerd:

	31 december 2011	31 december 2010
	€	€
Vastgoedbeleggingen	---	---
Aandelen	41.185	36.732
Vastrentende waarden	---	---
Overige beleggingen	---	---
Totaal	41.185	36.732

1.3. Prijsrisico

Prijsrisico is het risico dat door de ontwikkeling van marktprijzen (veroorzaakt door factoren die samenhangen met een individuele belegging, de uitgevende instelling of generieke factoren) waardewijzigingen plaatsvinden. Wijzigingen in marktomstandigheden hebben altijd direct invloed op het beleggingsresultaat, omdat alle beleggingen worden gewaardeerd op reële waarde waarbij waardewijzigingen onmiddellijk worden verwerkt in het saldo van baten en lasten. Het voortzettende herstel in 2010 na de wereldwijde financiële crisis heeft er voor gezorgd dat de (aandelen) koersen weer zijn gestegen. Ook de aandelen en indirecte vastgoedbeleggingen van het pensioenfonds zijn hierdoor gestegen. Gezien de onderdekking is het beleid in een eerste reactie daarop gericht geweest op het aanhouden van een relatief hoge liquiditeitspositie. Toen door de stijging eind 2010 van de swaprente de situatie van onderdekking verdween, is omdat de aandelenkoersen gedurende 2010 nog steeds op historisch relatief lage koersen stonden, is er conform het vastgelegde beleggingsbeleid tot aankoop van enkele zakelijke waarden besloten. Door dit anti cyclisch aankoopbeleid consequent door te voeren wordt het prijsrisico ook teruggedrongen. Na einde boekjaar is er ook nog in wat hoger rentende vastrentende waarden belegd, omdat de duration van de portefeuille niet verder terug te laten vallen en om het prijsrisico, i.c. door mogelijk een verder oplopende rente, op die manier ook te mitigeren. Getracht wordt het prijsrisico te matigen door spreiding binnen de portefeuille; niet alleen wordt er gespreid over de verschillende assetcategorieën zakelijke waarden, vastrentende waarden, indirect vastgoed en liquiditeit, maar binnen deze categorieën wordt er gespreid over diverse landen en valuta (EU en buiten de EU) en over diverse sectoren. Bij aankopen wordt daarbij altijd bezien of deze spreiding voldoende aanwezig blijft. Het prijsrisico wordt ook een enkele keer afgedekt door gebruik te maken van opties.

De vastgoedbeleggingen en de aandelen kunnen als volgt naar sectoren en regio's worden onderverdeeld:

Vastgoedbeleggingen (sectoren)

	31 december 2011	31 december 2010
	€	€
Kantoren	---	---
Winkels	---	---
Woningen	---	---
Bedrijfsruimten	---	---
Gemengd	2.081	2.319
Participaties in vastgoedmaatschappijen	2.367	1.181
Overige	---	---
Totaal	4.448	3.500

Vastgoedbeleggingen (regio)

	31 december 2011	31 december 2010
	€	€
Europa	4.448	3.500
Verenigde Staten	---	---
Azië	---	---
Oceanië	---	---
Totaal	4.448	3.500

Aandelen (regio)

	31 december 2011	31 december 2010
	€	€
Europa	79.661	85.613
Verenigde Staten	22.329	13.978
Azië	6.366	7.952
Oceanië-Overige	3.216	2.836
Totaal	111.572	107.346

2. Kredietrisico

Kredietrisico is het risico van financiële verliezen voor het fonds als gevolg van faillissement of betalingsonmacht van tegenpartijen waarop het fonds (potentiële) vorderingen heeft. Hierbij kan onder meer worden gedacht aan partijen die obligatieleningen uitgeven en banken waar deposito's worden geplaatst. Een voor beleggingsactiviteiten specifiek onderdeel van kredietrisico is het settlementrisico. Dit heeft betrekking op het risico dat partijen waarmee het fonds transacties is aangegaan niet meer in staat zijn hun tegenprestatie te verrichten waardoor het fonds financiële verliezen lijdt.

Beheersing vindt primair plaats door veel te beleggen in staatsobligaties en sterke diversificatie van de beleggingen. Daarmee wordt de kans dat een debiteur die geen verhaal meer biedt tot significante verliezen voor het fonds zou leiden sterk teruggebracht. Leidraad bij deze diversificatie is voorts om een groot deel van de portefeuille in door ratingbureaus minimaal A gekwalificeerde vastrentende assets te beleggen, terwijl voor aandelen geldt dat soliditeit van de uitgevende instelling een zeer belangrijke rol speelt. Ter afdekking van het settlementrisico wordt door het fonds enkel belegd in markten waar een voldoende betrouwbaar clearing- en settlementstelsel functioneert. Voordat in nieuwe markten wordt belegd, wordt eerst onderzoek gedaan naar de waarborgen op dit gebied. In de onderstaande tabel wordt de verdeling van de beleggingen naar sector weergegeven:

	31 december 2011	31 december 2010
	€	€
Overheidsinstellingen	52.847	45.792
Financiële instellingen	28.712	26.884
Handels- en industriële bedrijven	9.972	13.575
Totaal	91.531	86.251

De verdeling naar regio is weergegeven in onderstaande tabel:

	31 december 2011	31 december 2010
	€	€
Mature markets	91.531	86.251
BRIC landen (Brazilië, Rusland, India en China)	---	---
Andere opkomende markten	---	---
Andere	---	---
Totaal	91.531	86.251

Ten aanzien van de kredietwaardigheid van de debiteuren van de vastrentende portefeuille kan het volgende overzicht worden gegeven:

	31 december 2011	31 december 2010
	€	€
Staat	45.287	31.333
AAA	14.013	29.266
AA	16.276	8.331
A	---	6.058
BBB	15.955	11.263
Totaal	91.531	86.251

3. Liquiditeitsrisico

Liquiditeitsrisico is het risico dat beleggingen niet tijdig en/of niet tegen een aanvaardbare prijs kunnen worden omgezet in liquide middelen, waardoor het fonds op korte termijn niet aan zijn verplichtingen kan voldoen. Waar de overige risicocomponenten vooral de langere termijn betreffen (solvabiliteit), gaat het hierbij om de kortere termijn. Dit risico wordt beheerst door in het strategische en tactische beleggingsbeleid voldoende ruimte aan te houden voor de liquiditeitsposities, rekening houdend met directe beleggingsopbrengsten en andere inkomsten zoals premies.

De volgende zaken zijn van belang met betrekking tot het liquiditeitsrisico:

- Tot en met het jaar 2011 hebben de inkomende premies het niveau van de uitkeringen overtroffen.
- Ultimo 2011 zijn er voldoende obligaties, die onmiddellijk zonder waardeverlies te gelde kunnen worden gemaakt om een eventuele onvoorziene uitstroom van geldmiddelen te financieren.
- Er is continue sprake van aanwezige liquide posities.
- Het fonds belegt in korte termijn deposito's die direct liquide kunnen worden gemaakt.

4. Verzekeringstechnische risico's (actuariële risico's)

De belangrijkste actuariële risico's zijn het langlevens-, overlijdens- en arbeidsongeschiktheidsrisico.

Het belangrijkste actuariële risico is het langlevensrisico (het risico dat deelnemers langer blijven leven dan gemiddeld verondersteld wordt bij de bepaling van de voorziening pensioenverplichtingen). Als gevolg hiervan bestaat het risico dat de opbouw van het pensioenvermogen niet toereikend is voor de uitkering van de pensioenverplichtingen. Door toepassing van de AG Prognosetafel 2010-2060 en leeftijds- en geslachtsafhankelijke sterftekanscorrecties is het langlevensrisico nagenoeg geheel verdisconteerd in de waardering van de pensioenverplichtingen.

Het overlijdensrisico betekent dat het fonds in geval van overlijden mogelijk een nabestaandenpensioen moet toekennen waarvoor door het fonds geen voorzieningen zijn getroffen. Dit risico kan worden uitgedrukt in risicokapitalen.

Het arbeidsongeschiktheidsrisico betreft het risico dat het fonds voorzieningen moet treffen voor premievrijstelling bij invaliditeit en het toekennen van een arbeidsongeschiktheidspensioen ('schadereserve'). Het fonds heeft het arbeidsongeschiktheidsrisico niet afgedekt. Voor dit risico wordt jaarlijks een risicopremie in rekening gebracht. Het verschil tussen de risicopremie en de werkelijke kosten wordt verwerkt via het resultaat. De actuariële uitgangspunten voor de risicopremie worden periodiek herzien.

Het fonds heeft het overlijdensrisico, resulterende uit de reglementaire verzekeringen van ouderdoms- partner- en wezenpensioen van de deelnemers herverzekerd bij een externe, onder toezicht van DNB staande verzekeringsmaatschappij. De herverzekeringsovereenkomst vervalt op 1 januari 2013. Met de herverzekeraar is winstdeling overeengekomen.

De premietarieven zijn afhankelijk van leeftijd en geslacht van de deelnemer. Het eigen behoud ligt boven de € 2.500.000 per deelnemer. De winstdelingsregeling kan als volgt worden gespecificeerd: $f * p - s$ waarbij f de winstfactor is, p de som van de gedurende de contractperiode verschuldigde risicopremies en s de schade, de som van alle gedurende de contractperiode door de herverzekeraar verschuldigde risicokapitalen. Een eventuele bate uit hoofde van winstdeling wordt in het resultaat verantwoord op het moment van toekenning. Ultimo 2011 bestaat een voorwaardelijk recht op winstdeling van een bedrag van € 0.

5. Indexatierisico

Het bestuur van het fonds heeft de ambitie om de op de al ingegane pensioenen een toeslag te verlenen. De mate waarin dit kan worden gerealiseerd is afhankelijk van de ontwikkelingen in rendement en looninflatie. Uitdrukkelijk wordt opgemerkt dat het verlenen van een toeslag op de al ingegane pensioenen voorwaardelijk is (de toeslag op de opbouw van de pensioenen van deelnemers wordt overigens betaald door de werkgevers en is door deze werkgevers ook toegezegd aan hun werknemers).

De dekkingsgraad geeft zicht op de mate waarin een toeslag kan worden verleend. Indien de dekkingsgraad voldoende hoog is, wordt er deels of geheel een toeslag verleend. Zolang de dekkingsgraad zodanig is dat er na het verlenen van een toeslag, geen solide, voldoende veilige, buffer over blijft, zal er geen volledige toeslagverlening plaatsvinden, teneinde het risico op onderdekking op lange termijn verder terug te brengen.

Ultimo 2011 bedraagt de dekkingsgraad 84,8% (31 december 2010: 99,2%). De wijziging is een gevolg van het toepassen van de AG-prognosetafel 2010-2060 inclusief leeftijds- en geslachtsafhankelijke sterftkanscorrecties en de gedaalde swaprente, die DNB hanteert bij het berekenen van de waarde van de verplichtingen. Gezien deze onderdekking is er een herstelplan opgesteld waarbij alle betrokkenen een bijdrage moeten leveren aan het herstel. De pensioengerechtigden leveren deze bijdrage d.m.v. het feit dat er op de pensioenen geen toeslag zal worden verleend zolang er sprake is van een dekkingstekort of een reservetekort. Indien er geen sprake meer is van een reservetekort, dan wordt wederom conform het bovenstaande bezien of er na (partiële) indexatie een op lange termijn solide, voldoende veilige, buffer over blijft, teneinde het risico op onderdekking op lange termijn verder terug te brengen.

6 Concentratierisico

Grote posten kunnen leiden tot concentratierisico. Om te bepalen welke posten hieronder vallen moeten per beleggingscategorie alle instrumenten met dezelfde debiteur worden opgeteld. Als grote post wordt aangemerkt elke post die meer dan 2% van het balanstotaal uitmaakt.

Het fonds vermijdt het concentratierisico door een adequate spreiding van activa en passiva. Concentratierisico's kunnen optreden bij een concentratie van de portefeuille in regio's, economische sectoren of tegenpartijen. Een portefeuille van leningen die sterk sectorgebonden is, kan door deze sectorconcentratie een verhoogd risico lopen. Spreiding vindt daarom over regio's, economische sectoren en tegenpartijen plaats.

De waarde van de aandelen aangehouden van sponsors hebben ultimo 2011 de volgende omvang: € 1.179 (2010:€ 1.285).

Per jaareinde 2011 is er sprake van concentratie van risico (beleggingen in een sector of categorie groter dan 2% van het balanstotaal) (2010: 2%). Per 31 december 2011 kent het fonds de volgende grote posten:

Aandelen	31 december	31 december
	2011	2010
	%	%
Royal Dutch Shell	2,3	2,1
Ishares AEX Tracker	2,5	---
Ishares S&P 500	3,2	---
SPDR S&P Dividend ETF	3,3	2,2
Totaal	11,3	4,3

Vastrentende waarden	31 december	31 december
	2011	2010
	%	%
Nederlandse Staat	13,2	11,4
Franse Staat	3,5	---
Spaanse Staat	2,1	---
BNG	---	2,9
ING	3,7	4,7
Nederlandse Waterschapsbank	---	3,1
Rabobank	4,1	4,3
SLI European Corporate Bond	2,1	2,1
Liquide middelen	9,9	10,7
Totaal	38,6	39,2

Het concentratierisico speelt bij pensioenfonds Mercurius Amsterdam slechts bij een enkele belegging. Gezien de aard van deze beleggingen is bedoeld risico naar de mening van het bestuur acceptabel.

Overige niet-financiële risico's

7. Operationeel risico

Operationeel risico is het risico van een onjuiste afwikkeling van transacties, fouten in de verwerking van gegevens, het verloren gaan van informatie, fraude en dergelijke. Dergelijke risico's worden door het fonds beheerst door het stellen van hoge kwaliteitseisen aan de organisaties die bij de uitvoering betrokken zijn op gebieden zoals interne organisatie, procedures, processen en controles en kwaliteit geautomatiseerde systemen. Deze kwaliteitseisen worden continue getoetst door het bestuur, mede op basis van de gesloten dienstverleningsovereenkomst. Door directe terugkoppeling van de verrichte transacties aan een meerderheid van het bestuur, is er tevens sprake van een directe en continue bewaking op de juiste afwikkeling van transacties en worden de verwerking van gegevens gemonitord. De beleggingscommissie en een specifiek aangewezen bestuurder monitoren hierbij continue de handelingen die het pensioenfonds hiervoor uitvoeren, zoals de effectuering van de transacties, de vastlegging daarvan en de verdere verwerking.

8. Systeemrisico

Systeemrisico betreft het risico dat het mondiale financiële systeem (de internationale markten) niet langer naar behoren functioneert, waardoor beleggingen van het fonds niet langer verhandelbaar zijn en zelfs, al dan niet tijdelijk, hun waarde kunnen verliezen. Net als voor andere marktpartijen, is dit risico voor het fonds niet beheersbaar. Door de wereldwijde financiële crisis is dit risico plotseling een stuk zichtbaarder geworden. Hoewel het risico niet beheersbaar is voor het fonds, kunnen wel maatregelen worden genomen die de korte termijn gevolgen enigszins zouden kunnen temperen. Het aanhouden van relatief wat hogere liquiditeitsposities is een dergelijke maatregel die het pensioenfonds heeft gehanteerd om zowel minder gevoelig te zijn voor het systeemrisico als wel om van het negatieve sentiment in de markt te kunnen profiteren. Daarnaast is diezelfde liquiditeit meer gespreid aangehouden, toen ultimo 2008 het systeemrisico zich het meest pregnant dreigde te manifesteren.

9. Specifieke financiële instrumenten (derivaten)

Voor zover dat binnen de grenzen van het beleggingsbeleid van het fonds past maakt het fonds een enkele keer ook gebruik van financiële derivaten, voornamelijk defensief en voor het behalen van extra rendement. In hoofdstuk 4 *Beleggingen voor risico pensioenfonds* worden de door het pensioenfonds gebruikte derivaten toegelicht.

Derivaten hebben als voornaamste risico het kredietrisico (het risico dat tegenpartijen niet aan hun betalingsverplichtingen kunnen voldoen). Dit risico wordt beperkt door alleen transacties aan te gaan beursgenoteerde opties, die door de clearing worden gegarandeerd.

De volgende instrumenten kunnen gebruikt worden:

- **Call- en Putopties op aandelen.** Dit betreft beursgenoteerde opties waarmee het fonds het neerwaartse koersrisico van de aandelenportefeuille kan beperken. Voor deze opties wordt bij de verwerving een premie betaald die onder meer afhankelijk is van het actuele koersniveau van de onderliggende index, de looptijd van de opties en de uitoefenprijs van de opties.

Per 31 december 2011 waren er geen derivatenposities.

14. Niet in de balans opgenomen activa en verplichtingen

Alle activa en verplichtingen zijn op de balans opgenomen.

15. Verbonden partijen

Transacties met bestuurders

De bezoldiging van de bestuurders wordt nader toegelicht in hoofdstuk 28. De stichting heeft geen leningen verstrekt aan de (voormalige) bestuurders. Ook heeft de stichting geen vorderingen op de (voormalige) bestuurders.

Overige transacties met verbonden partijen

De stichting heeft een uitvoeringsovereenkomst afgesloten met de werkgever ten aanzien van de uitvoering van het pensioenreglement. Hierin zijn de o.a. de volgende zaken geregeld;

- De werkgever verplicht zich aan het pensioenfonds de bij hem in dienst zijnde werknemers, die volgens de bepalingen van het pensioenreglement, daaraan rechten kunnen ontleen, bij het pensioenfonds aan te melden en steeds alle gegevens, voor zover hem bekend, te verstrekken met betrekking tot deze werknemers.
- Het pensioenfonds zal namens de werkgever de informatie aan de werknemer verschaffen, als bedoeld in artikel 21 van de Pensioenwet (startbrief inclusief een pensioenbrochure).
- De reglementaire kostendekkende premie dient jaarlijks binnen 6 maanden na afloop van het kalenderjaar door de werkgever te worden afgedragen.
- Voor gewezen deelnemers en pensioengerechtigden bestaat er geen recht toekomstige toeslagverlening; het verlenen van een toeslag op de pensioenaanspraken is voorwaardelijk.

De stichting draagt geheel de pensioenuitvoerings- en administratiekosten die in 2011 € 695 (2010: € 716) bedroegen.

16. Premiebijdragen voor risico pensioenfonds

	2011	2010
	€	€
Werkgeversdeel	13.468	11.405
Totaal	13.468	11.405

De kostendekkende, en feitelijke premies zijn als volgt (cf. art. 130 PW):

	2011	2010
	€	€
Kostendekkende premie	12.233	10.369
Feitelijke premie	13.468	11.405

De kostendekkende premie is bepaald op basis van de marktrente (DNB rentetermijnstructuur) per 31 december 2011 en voorzienbare trend in overlevingskansen (sterftetrend). De feitelijke premie is de in rekening gebrachte premie bij de aangesloten instellingen. De extra stortingen t.b.v. korte –en lange termijnherstelplannen zijn onderdeel van de feitelijke (werkelijk ontvangen) premie.

De kostendekkende premie is als volgt samengesteld:

	2011	2010
	€	€
Actuarieel benodigd	9.017	7.797
Kostenopslag uitvoeringskosten	812	691
Opslag in stand houden vereist vermogen	2.404	1.881
Totaal	12.233	10.369

Bij de bepaling van de aan het boekjaar toe te rekenen premie is rekening gehouden met een premieopslag van 10%.

17. Premiebijdragen voor risico werkgever (RVU-57)

	2011	2010
	€	€
Werkgeversdeel (Resultaat RVU-57 over het boekjaar)	-/- 1.606	2.947
Totaal	-/- 1.606	2.947

18. Beleggingsresultaat voor risico pensioenfonds

Type belegging	Directe beleggings- opbrengsten		Indirecte beleggings- opbrengsten		Totaal
	€		€		€
2011					
Vastgoedbeleggingen	58	-/-	541	-/-	483
Aandelen	3.170	-/-	13.937	-/-	10.767
Vastrentende waarden	3.922		6.139		10.061
Overige beleggingen	336	-/-	441	-/-	105
Totaal 2011	7.486	-/-	8.780	-/-	1.294
2010					
Vastgoedbeleggingen	77	-/-	100	-/-	23
Aandelen	2.335		10.650		12.985
Vastrentende waarden	3.907		2.344		6.251
Overige beleggingen	114		538		652
Totaal 2010	6.433		13.432		19.865

De kosten van vermogensbeheer bedragen in 2011 € 183 (2010: € 153).

19. Beleggingsresultaat voor risico werkgever (RVU-57)

Type belegging	Directe beleggings- opbrengsten		Indirecte beleggings- opbrengsten		Totaal
	€		€		€
2011					
Vastrentende waarden	280	-/-	104		176
Overige beleggingen	6		---		6
Totaal 2011	286	-/-	104		182
2010					
Vastrentende waarden	323		38		361
Overige beleggingen	1		---		1
Totaal 2010	324		38		362

De kosten van vermogensbeheer bedragen in 2011 € 2 (2010: € 2).

20. Overige baten

	2011	2010
	€	€
FVP-bijdragen	168	86
Baten uit herverzekering (uitkeringen, ontvangen resultatendeling)	104	1.436
Ontvangen WAO uitkeringen	56	128
Totaal	328	1.650

21. Pensioenuitkeringen

	2011	2010
	€	€
(Tijdelijk) Ouderdompensioen	4.407	4.261
Partnerpensioen	983	723
Wezenpensioen	13	15
Afkopen	13	15
Vroegpensioen	---	49
Totaal	5.416	5.063

De post afkopen betreft de afkoop van pensioenen die lager zijn dan € 427,29 (2010: € 420,69) per jaar. De afkoopgrens is in overeenstemming met artikel 66 van de Pensioenwet.

22. Pensioenuitvoeringskosten

	2011	2010
	€	€
Administratiekostenvergoeding	299	367
Controle- en advieskosten	374	339
Overige	205	163
Af; kosten toegerekend aan beleggingen	-/- 183	-/- 153
Totaal	695	716

Per belanghebbende van het fonds (actieven, slapers en pensioengerechtigden) bedragen de uitvoeringskosten € 393,99.

Honorarium accountant

De honoraria van de externe accountant zoals begrepen in de controle- en advieskosten zijn als volgt:

	2011	2010
	€	€
Onderzoek van de jaarrekening en de verslagstaten	31	30
Overige controleopdrachten	---	2
Fiscale adviesdiensten	---	---
Andere niet-controle diensten	---	---
Totaal	31	32

Onder de overige controleopdrachten zijn de controlewerkzaamheden ten behoeve van de Stichting FVP opgenomen.

23. Mutatie voorziening pensioenverplichtingen voor risico pensioenfonds

De mutatie voorziening pensioenverplichtingen voor risico van het pensioenfonds wordt berekend door de beginstand van de voorziening van de eindstand af te trekken. De mutatie voorziening pensioenverplichtingen bedraagt € 45.699 (2010: € 35.030).

Pensioenopbouw

Onder pensioenopbouw is opgenomen de actuariel berekende waarde van de diensttijdopbouw. Dit is het effect op de technische voorziening van de in het verslagjaar opgebouwde nominale rechten ouderdomspensioen en nabestaandenpensioen.

	2011	2010
	€	€
Pensioenopbouw actieve deelnemers	9.829	8.063
Totaal	9.829	8.063

Toeslagen

- De pensioenrechten van de actieve deelnemers in de AFM-regeling (2006) zijn per 1 januari 2012 verhoogd met 0,91% (betreft boekjaar 2011) (1 januari 2011: 0.35%, betreft het boekjaar 2010). Hiervoor is door de AFM een koopsom betaald.
- De pensioenrechten van de actieve deelnemers in de Euronext-regeling 2006 (inclusief oude rechten van voor 1 januari 2006, evenals de rechten in de excedent-regeling) zijn per 1 januari 2012 verhoogd met 1,25% (betreft boekjaar 2011) (1 januari 2010: 0%). Hiervoor hebben Euroclear/Necigef en LCH Clearnet een koopsom betaald.
- De pensioenrechten van de actieve deelnemers van DSI (pensioenregeling 2011) zijn per 1 januari 2012 niet verhoogd. De toeslag verlening is afhankelijk van de financiële positie van het fonds.
- In 2011 is bij Euronext besloten per 1 januari 2012 over te gaan naar een middelloonregeling. Deze regeling geldt voor deelnemers werkzaam bij Euronext. De opgebouwde rechten per ultimo 2011 zijn per 1 januari 2012 niet verhoogd. Wanneer er een toeslag wordt toegekend is deze afhankelijk van de financiële positie van het fonds.

De premievrije pensioenrechten en de ingegane pensioenen zijn per 1 januari 2012 niet verhoogd (1 januari 2011:0%).

	2011	2010
	€	€
Gewezen deelnemers en pensioengerechtigden	0	0

Rentetoevoeging

De pensioenverplichtingen worden contant gemaakt tegen de marktrente per balansdatum op basis van de door DNB gepubliceerde rentetermijnstructuur. Aan de technische voorziening wordt rente toegevoegd op basis van de éénjaarsrente volgens deze rentetermijnstructuur primo verslagperiode.

	2011	2010
	€	€
Rentetoevoeging technische voorziening	2.980	2.565

Onttrekking voor pensioenuitkeringen en pensioenuitvoeringskosten

Toekomstige pensioenuitkeringen en pensioenuitvoeringskosten (in het bijzonder excassokosten) worden vooraf actuariel berekend en opgenomen in de technische voorziening.

	2011	2010
	€	€
Onttrekking voor pensioenuitkeringen en pensioenuitvoeringskosten	-/- 6.279	-/- 5.738

Wijziging interne rekenrente

De waarde van de pensioenverplichtingen verandert onder invloed van veranderingen in de gehanteerde rekenrente. In 2011 is de gemiddelde rekenrente gedaald van 3,41% tot 2,70%.

	2011	2010
	€	€
Wijziging rekenrente	39.727	22.808

Wijziging uit hoofde van overdracht van rechten

Hieronder is opgenomen de toevoeging aan de technische voorziening uit hoofde van pensioenrechten met betrekking tot inkomende waardeoverdrachten en de onttrekking aan de technische voorziening uit hoofde van pensioenrechten met betrekking tot uitgaande waardeoverdrachten.

	2011	2010
	€	€
Pensioenrechten inkomende waardeoverdrachten	2.338	665
Pensioenrechten uitgaande waardeoverdrachten	-/- 2.448	-/- 327
Totaal	-/- 110	338

Overige mutaties voorziening pensioenverplichtingen

	2011	2010
	€	€
Last nieuwe arbeidsongeschiktheid	-/- 108	63
Sterfte	-/- 511	-/- 692
FVP	126	61
Overige mutaties	29	461
Verzwaren i.v.m. sterftetrend	---	6.658
Pensionering	1	-/- 40
Toeslag prepensioenkapitaal	15	380
Overige baten (ex-rvu)	---	103
Overige mutaties	-/- 448	6.994

24. Onttrekkingen voor RVU-57 uitkeringen

	2011	2010
	€	€
Premiebijdragen risico werkgever (RVU-57)	-/- 1.606	2.947
Beleggingsresultaten voor risico werkgever (RVU-57)	182	362
Mutatie voorziening risico werkgever	-/- 801	3.752
Onttrekkingen voor RVU-uitkeringen	-/- 2.225	7.061

25. Saldo overdrachten van rechten

De post saldo overdrachten van rechten bevat het saldo van bedragen uit hoofde van overgenomen dan wel overgedragen pensioenverplichtingen.

	2011	2010
	€	€
Inkomende waardeoverdrachten kasstroom	-/- 2.127	-/- 470
Uitgaande waardeoverdrachten kasstroom	2.390	229
Totaal	263	-/- 241

26. Overige lasten

	2011	2010
	€	€
Premies herverzekering	237	216
Toevoeging VUT garantie	--	-/- 103
Totaal	237	113

27. Aantal personeelsleden

Bij het pensioenfonds zijn geen werknemers in dienst. De werkzaamheden worden verricht door werknemers die in dienst zijn van Euronext Amsterdam. De hieraan verbonden kosten bedragen € 301 (2010: € 369, inclusief de inhuur van een tijdelijke kracht).

28. Bezoldiging bestuurders

De bezoldiging voor de (voormalige) bestuurders gezamenlijk bedraagt € 0 (2010: € 0).

Amsterdam, 28 juni 2012

Overige gegevens

Statutaire regeling omtrent de bestemming van het saldo van baten en lasten

De bestemming van het saldo van baten en lasten is nader uitgewerkt in de ABTN:

In de ABTN is opgenomen dat het saldo van baten en lasten wordt toegevoegd aan de reserves van het fonds.

Gebeurtenissen na balansdatum

Zoals aangegeven in het verslag van het bestuur en in de jaarrekening zijn begin 2012, in verband met het niet voldoen aan het herstelplan ultimo 2011, aanvullende maatregelen geformuleerd en voorgelegd aan DNB. Overleg met de werkgevers heeft ertoe geleid dat sommige werkgevers een bijstorttoezegging hebben gedaan, anderen niet en één deels. Voorzover een werkgever geen bijstorttoezegging heeft gedaan, heeft het fonds een korting van rechten moeten voornemen. De realisatie van de voorgenomen maatregelen hangt af van de financiële positie van het fonds per 31 december 2012 en de toestemming van DNB.

Eind mei/begin juni 2012 heeft het bestuur van de aangesloten ondernemingen vernomen dat zij de uitvoeringsovereenkomst wensen op te zeggen. AFM heeft in 2011 kenbaar gemaakt uit te kijken naar een andere pensioenuitvoerder. De bestaande uitvoeringsovereenkomsten hebben als contractuele einddatum 1 december 2012. De werkgevers verzoeken de uitvoeringsovereenkomsten nog enige tijd te verlengen na 1 december 2012. Het bestuur van het pensioenfonds en de werkgevers zijn momenteel met elkaar in gesprek om de gevolgen van deze opzeggingen te bespreken. De Nederlandsche Bank is geïnformeerd over de opzeggingen van de werkgevers, evenals de accountant, certificerend actuaire en het verantwoordingsorgaan. De deelnemers worden nader geïnformeerd met speciaal op dit onderwerp gerichte communicatie

ACTUARIËLE VERKLARING

Opdracht

Door Stichting Pensioenfonds Mercurius Amsterdam is aan Sprenkels & Verschuren de opdracht verleend tot het afgeven van een actuariële verklaring als bedoeld in de Pensioenwet over het boekjaar 2011.

Gegevens

De gegevens waarop mijn onderzoek is gebaseerd, zijn verstrekt door en tot stand gekomen onder de verantwoordelijkheid van het bestuur van het pensioenfonds.

Voor de toetsing van de fondsmiddelen en voor de beoordeling van de vermogenspositie heb ik mij gebaseerd op de financiële gegevens die ten grondslag liggen aan de jaarrekening. In overeenstemming met de richtlijn "Samenwerking tussen accountant en actuaaris ter zake van de controle van verantwoordingen van verzekeringsinstellingen" heeft de accountant van het pensioenfonds mij geïnformeerd over zijn bevindingen ten aanzien van de betrouwbaarheid en volledigheid van de administratieve basisgegevens en de overige uitgangspunten die voor mijn oordeelsvorming van belang zijn.

Werkzaamheden

Ter uitvoering van de opdracht heb ik onderzocht of is voldaan aan de artikelen 126 tot en met 140 van de Pensioenwet.

De door het pensioenfonds verstrekte administratieve basisgegevens zijn zodanig dat ik die gegevens als uitgangspunt voor mijn beoordelingswerkzaamheden heb aanvaard.

Als onderdeel van de werkzaamheden voor de opdracht:

- heb ik ondermeer onderzocht of de technische voorzieningen, het minimaal vereist eigen vermogen en het vereist eigen vermogen toereikend zijn vastgesteld, en
- heb ik mij een oordeel gevormd over de vermogenspositie van het pensioenfonds.

Mijn onderzoek heb ik zodanig uitgevoerd, dat een redelijke mate van zekerheid wordt verkregen dat de resultaten geen onjuistheden van materieel belang bevatten. Ik heb mij een oordeel gevormd over de waarschijnlijkheid waarmee het pensioenfonds de tot de balansdatum aangevane verplichtingen kan nakomen, mede in aanmerking nemend het financieel beleid van het pensioenfonds.

De beschreven werkzaamheden en de uitvoering daarvan zijn in overeenstemming met de binnen het Actuarieel Genootschap geldende normen en gebruiken, en vormen naar mijn mening een deugdelijke grondslag voor mijn oordeel.

Oordeel

De technische voorzieningen zijn, overeenkomstig de beschreven berekeningregels en uitgangspunten, als geheel bezien, toereikend vastgesteld.

Het eigen vermogen van het pensioenfonds is op de balansdatum lager dan het wettelijk minimaal vereist eigen vermogen.

Gemeten naar de wettelijke maatstaf is ten aanzien van de verplichtingen, aangegaan tot balansdatum, sprake van een dekkingstekort.

Met inachtneming van het voorgaande heb ik mij ervan overtuigd dat is voldaan aan de artikelen 126 tot en met 140 van de Pensioenwet, met uitzondering van artikel 131 en 132, vanwege het dekkingstekort ultimo 2011, die lager is dan 100%.

De vermogenspositie van Stichting Pensioenfonds Mercurius Amsterdam is naar mening slecht, vanwege het dekkingstekort.

Alle aangesloten werkgevers hebben de uitvoeringsovereenkomst opgezegd per 1 december 2012. Het ingediende herstelplan en de evaluatie daarvan houden daar nog geen rekening mee. De exacte gevolgen van deze opzegging zijn op dit moment nog onduidelijk. Wij verzoeken het bestuur om op korte termijn de gevolgen hiervan op het herstelvermogen en het risicomanagement van het pensioenfonds in kaart te brengen.

Amsterdam, 28 juni 2012

R.H. Sprenkels
Verbonden aan Sprenkels&Verschuren

CONTROLEVERKLARING VAN DE ONAFHANKELIJKE ACCOUNTANT

Aan: het bestuur van Stichting Pensioenfonds Mercurius Amsterdam

Verklaring betreffende de jaarrekening

Wij hebben de in dit verslag opgenomen jaarrekening 2011 van Stichting Pensioenfonds Mercurius Amsterdam te Amsterdam gecontroleerd. Deze jaarrekening bestaat uit de balans per 31 december 2011 en de staat van baten en lasten over 2011 met de toelichting, waarin zijn opgenomen een overzicht van de gehanteerde grondslagen voor financiële verslaggeving en andere toelichtingen.

Verantwoordelijkheid van het bestuur

Het bestuur van het Pensioenfonds is verantwoordelijk voor het opstellen van de jaarrekening die het vermogen en het resultaat getrouw dient weer te geven, alsmede voor het opstellen van het jaarverslag, beide in overeenstemming met Titel 9 Boek 2 BW van het in Nederland geldende Burgerlijk Wetboek (BW), met inachtneming van het bepaalde in artikel 146 Pensioenwet. Het bestuur is tevens verantwoordelijk voor een zodanige interne beheersing als het noodzakelijk acht om het opstellen van de jaarrekening mogelijk te maken zonder afwijkingen van materieel belang als gevolg van fraude of fouten.

Verantwoordelijkheid van de accountant

Onze verantwoordelijkheid is het geven van een oordeel over de jaarrekening op basis van onze controle. Wij hebben onze controle verricht in overeenstemming met Nederlands recht, waaronder de Nederlandse controlestandaarden. Dit vereist dat wij voldoen aan de voor ons geldende ethische voorschriften en dat wij onze controle zodanig plannen en uitvoeren dat een redelijke mate van zekerheid wordt verkregen dat de jaarrekening geen afwijkingen van materieel belang bevat.

Een controle omvat het uitvoeren van werkzaamheden ter verkrijging van controle-informatie over de bedragen en de toelichtingen in de jaarrekening. De geselecteerde werkzaamheden zijn afhankelijk van de door de accountant toegepaste oordeelsvorming, met inbegrip van het inschatten van de risico's dat de jaarrekening een afwijking van materieel belang bevat als gevolg van fraude of fouten.

Bij het maken van deze risico-inschattingen neemt de accountant de interne beheersing in aanmerking die relevant is voor het opstellen van de jaarrekening en voor het getrouwe beeld daarvan, gericht op het opzetten van controlewerkzaamheden die passend zijn in de omstandigheden. Deze risico-inschattingen hebben echter niet tot doel een oordeel tot uitdrukking te brengen over de effectiviteit van de interne beheersing van het Pensioenfonds. Een controle omvat tevens het evalueren van de geschiktheid van de gebruikte grondslagen voor financiële verslaggeving en van de redelijkheid van de door het bestuur van het Pensioenfonds gemaakte schattingen, alsmede een evaluatie van het algehele beeld van de jaarrekening.

Wij zijn van mening dat de door ons verkregen controle-informatie voldoende en geschikt is om een onderbouwing voor ons oordeel te bieden.

Oordeel

Naar ons oordeel geeft de jaarrekening een getrouw beeld van de grootte en de samenstelling van het vermogen van Stichting Pensioenfonds Mercurius Amsterdam per 31 december 2011 en van het resultaat over 2011 in overeenstemming met Titel 9 Boek 2 BW, met inachtneming van het bepaalde in artikel 146 Pensioenwet.

Benadrukking onzekerheden ontwikkeling dekkingsgraad bij het pensioenfonds

Wij vestigen de aandacht op het verslag van het bestuur en de jaarrekening, waarin het bestuur meldt besloten te hebben dat, tenzij de dekkingsgraad op 31 december 2012 voldoende zal zijn verbeterd, per 1 april 2013 zal worden overgegaan tot het korten van de opgebouwde aanspraken en rechten voorzover een werkgever geen bijstorttoezegging heeft gedaan. Deze situatie doet geen afbreuk aan ons oordeel.

Verklaring betreffende overige bij of krachtens de wet gestelde eisen

Ingevolge artikel 2:393 lid 5 onder e en f BW vermelden wij dat ons geen tekortkomingen zijn gebleken naar aanleiding van het onderzoek of het jaarverslag, voor zover wij dat kunnen beoordelen, overeenkomstig Titel 9 Boek 2 BW is opgesteld, en of de in artikel 2:392 lid 1 onder b tot en met h BW vereiste gegevens zijn toegevoegd. Tevens vermelden wij dat het jaarverslag, voor zover wij dat kunnen beoordelen, verenigbaar is met de jaarrekening zoals vereist in artikel 2:391 lid 4 BW.

Amstelveen, 28 juni 2012

BDO Audit & Assurance B.V.
namens deze

w.g. O. van Agthoven RA